

SOVIETU RAKETINĖ ARTILERIJA KORĖJOJE

3 MIL. LENKŲ SOVIETŲ KALĖJIMUOSE

JAUNIMO SVAJONĖ — PATEKTI Į AMERIKOS ARMIJĄ

BERLYNAS, V. Vokietija. — Lenkijai pasiekia iš Vakarų Europos žinios, kad amerikiečiai priima į armiją pabėgusius iš Lenkijos jaunuolius. Žinių patikrinti jaunesnio amžiaus lenkai, pavieniai ir grupėmis, bėga per sieną. Pabėgti pasiseka mažesniai daliai, bet Vakarų Berlyne kas savaitę prisistato 7 - 10 lenkų jaunuolių, kurie prašosi priimami į amerikiečių dalinius.

Siena aptverta elektrizuotu vielų tvora

Vienas iš naujai atbėgusių į Vakarų Vokietiją lenkas, Rudi Czabski, 28 m., pasakoja, kad pirmą kartą bandant bėgti jį pagavo pasienio sargybiniai prie Neisses upės ir uždarė Breslau kalėjimą. Ten buvo internuoti apie 20,000 politinių kalinių.

Progai pasitaikius jis pasileido į vakarų pusę antrą kartą. Nežiūrint, kad pasienis yra užtvirtas triguba spygliuotų ir elektrizuotų vielų 8 pėdų aukščio tvora ir apstatytas kas 400 metrų po sargybinių, jam šį kartą pasisekė pasiekti Vakarų Berlyną.

Gyvena kaip katorgoj

Naujai atbėgusieji lenkų pabėgėliai patvirtina ankstesnes žinias, kad gyvenimas bolševikų prispaudoj darosi vis sunkesnis, nors jis nebuvo lengvas ir iš pat pradžių.

Iš 25 milijonų lenkų gyventojų apie 3 milijonai yra kalėjimuose, koncentracijos lageriuose ar deportuoti į prievartos darbų stovyklas.

Vadinamųjų laisvųjų piliečių gyvenimas taip pat mažai kuo skiriasi nuo katorgininkų gyvenimo. Kasyklose, geležies fabrikuose ar kolektyviniuose ūkiuose žmonės dirba po 12 valandų per dieną, bet uždarbiai, palyginus su maisto kainomis, yra tokie maži, kad jų vargas bei mirtinumai nedaug ką mažesnis, kaip koncentracijos lageriuose.

Už svarą sviesto 9 val. darbo

Senesnio amžiaus darbininkas uždirba 70 zlotų per mėnesį (1 zlotas 27 amer. centų), nes jis nepajėgia atidirbti nustatytos normos. Šiapus jaunesni darbininkai uždirba 300-400 zlotų per mėnesį.

Šiame žemės ūkio krašte darbininkas turi dirbti 3 valandas už svarą cukraus, 9 valandas už svarą sviesto. Drabužių eilė (suitas) kainuoja 600 zlotų, t. y. dviejų mėnesių gero darbininko atlyginimą.

Sovietai netiki rengtu sąmokslu prieš Gromyko

MASKVA. — Pravda ir kiti komunistų laikraščiai amerikiečių paskelbtą pasikėsinimą prieš sovietų delegacijos pirmininko San Francisco konferencijoj, Andrei Gromyko, laiko amerikiečių išmislu, paleistu kitokiais tikslais.

Konferencijos dienomis Amerikos policija buvo gavusi įspėjimą apie rengiamą planą Gromykui nužudyti, įvažiuojant alaus sunkvežimiu į Gromyko automobilį.

Vliko - Lozoraičio pasitarimai

CHICAGO, Ill. — Iš Lietuvos sluoksnių Vokietijoj pranešama apie tenai prasidėjusius pasitarimus tarp Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Stasio Lozoraičio, buvusio Lietuvos ministerio Romoj.

Ministeris Zadeikis pasiuntė tą progą besitariančiom pusėm tokio turinio linkėjimus:

„Lietuvių visuomenė ir galin-gesni faktoriai laukia realistiško susitarimo vienybinės laisvimo veiklos reikalu. Siunčiu už-jūrio lietuvių nuosirdžius linkėjimus“.

Tito valdžia negriūna

SOFIA, Bulgarija. — Maskvos paskirtas Bulgarijai karo viceministeris maršalas Vasily D. Solovsky sako, jugoslavų tautos kantrybė baigiasi ir ji greitai atsigrės prieš Tito iš-naudotojų bandą.

Marš. Sokolovsky kalbėjo Bulgarijos sostinėj minint Vokietijos nugalėjimą Bulgarijoj prieš 77 metus.

Panašiai liūdna ateitį marša-lui Tito neseniai pranašavo Molotovas, Stalino pavaduotojas, Varšuvoj švenčiant Lenkijos prijungimą prie Sovietų Sąjungos ir jo po marš. Vorosilovos Bukareste.

Kaip auga Atlanto sąjungininkų jėgos

WASHINGTONAS. — Prieš metus laiko Vakarų Europos šalys, priklausiančios Atlanto apsigynimo sistemai, turėjo po ginklu 1,903,000 vyrų, šiais metais 2,285,000.

Amerikos kariuomenės skaičius nuo 1,458,00 pereinantis metais padidėjo iki 3,500,000. Vakarų Europa apima 173 milijonus gyventojų, kurių 1,3% yra kariuomenėj. Amerika turi 152 milijonus gyventojų. Kariuomenė 2,3%.

Kitais metais gen. Eisenhowerio vadovaujamoji Atlanto armija nuo 12 divizijų bus išaugusi iki 25 divizijų.

Nuo to laiko, kai Eisenhoweris ėmėsi organizuoti šią jungtinę Vakarų Europos ir Amerikos armiją, Vakarų Europos kraštai padidino ginklavimosi išlaidas dvigubai, — nuo \$4.5 milijonų iki \$9 bil. per metus.

Chiang'as norėtų pasirašyti sutartį su japonais

TAPEH, Formosa. — Esant dviem Kinijos vyriausybėm (komunistų ir nacionalistų) nė viena nebuvo pakviesta į San Francisco konferenciją. Japonijai paliko laisvas rankas pasirinkti katra vyriausybę ji pripažįsta teisėta sutarčiai pasirašyti.

Chiang-Kaishek'as deda pastangų pripažinti Japoniją nedelsiant taikos susitarimui. Japonija norinti kiek palaukti ir pasižiūrėti, kuria linkme riedės Azijos politika, ypač Korėjos-Kinijos kariniame ir diplomatiname fronte.

Prezidentas apžiūri potvynio žalą

Prezidentas Trumanas apžiūri potvynio padarytus nuostolius Armourdale ir Argentine apskrityse, esančiuose Kansas valstybėje.

Amerikai reikia mokytis vertinti kitų pažiūras

Washingtono profesorius apie anglo-amerikiečių santykius

LONDONAS. — Sam Davis, istorijos profesorius Washingtono universitete, anglų laikrašty Observer nuneigia Chicago universiteto katedros dekaną Cy-rill Houle tvirtinimus, kad ang-lai, grįžta iš Amerikos, rodo nedraugiškas nuotaikas prieš Ameriką.

Tai yra blogas anglo-amerikiečių santykių padėties aiškinimas, sako prof. Sam Davis. Nė vienas iš britų, kuriuos aš pažįstu ir kurie yra lankęsi Amerikoje, nepatvirtino profesoriaus Houle's teigimų, nors čia išbuva Anglijoj keturius pokarinius metus.

Amerika turi išmokti vertinti kitų tautų pažiūras. Amerikiečiai neturėtų būti tokie jautria-odžiai, kaip dekanas Houle, — yra jo patarimas.

Mokytojai iš 43 šalių gilina studijas čionai

WASHINGTONAS. — Amerikos septyni universitetai yra atviri mokytojams iš užsienio valstybių, kurios nori arčiau susipažinti su Amerikos kultūra ir glaudžiau susidraugauti su Amerikos tauta.

Leidimą ir septynių mėnesių programą patvirtino Amerikos Kongresas. Kursams vadovauja federalinės saugumo įstaigos mokyklų skyrius.

Kursuose dalyvauja 366 mokytojai iš 43 užsienio valstybių. Iš šio skaičiaus 166 yra iš Vokietijos.

Pakistanas perka Anglijoj lėktuvus

LONDONAS. — Pakistanas aviacijos viršininkas vicemaršalas Cannon atvyko į Angliją pirkti daugiau lėktuvų ir kitų apsigynimo priemonių.

Jis sako Pakistanui reikia daugiau sprausminių lėktuvų, daugiau šaudmenų ir radijo pargų. Anglijos ginklai kiek pigesni kaip Amerikos, o be to, nereikia mokėti doliariais.

Vėliausios žinios

—Į Italiją atplaukė du Amerikos laivai - naikintojai, padovano-ti Amerikos vyriausybės pagal nustatytą Italijos apginklavimo programą.

—Anglija sulaukė doliarių siuntimą į Iraną už savo senus įsi-pareigojimus. Be to, nutrauks įvairių prekių tiekimą, kaip atsakymą į Irano ultimatyvinius reikalavimus žibalo klausimuose.

—Graikų parlamento rinkimuose daugiausia balsų surinko rojalistų konservatorių partija, vadovaujama žinomo iš karo su Italija maršalo Papagoso.

—Rumunijoj prasidėjo nauja „šnipų“ byla. Kaltinamųjų tarpe yra ir vienas dvasiškis, Amerikos katalikų vyskupas, buvęs popiežiaus nuncijus Patrick O'Hara.

—Antikomunistų partizanų veikla Kinijoj pastaruoju laiku vėl sustiprėjo, praneša nacionalistų Kinijos žinių agentūra.

—Vokietijos ir Italijos apginklavimas dabar yra sekantieji uždaviniai po Japonijos taikos sutarties pasirašymo. Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos užsienio reikalų ministrai praleis šią savaitę besvarstydami šiuos uždavinius.

—Gromyko atvyko į San Francisco norėdamas tikros taikos su Japonija, bet tenai užkėlė ant stalo savo purvinus batus Achesonas ir pasakė, kad jis čia bosas, rašo Rytų Vokietijos komunistų organas Neues Deutschland.

Dulles sveikina MacArthurą

SAN FRANCISCO. — Japonijos taikos sutarties planuotojas ir delegacijos narys John Foster Dulles pasiuntė iš konferencijos telegramą generolui MacArthurui. Telegramoj Dulles sako: „Pasirašant taikos sutartį, mano mintys, o taip pat daugelių delegatų yra su jumis“.

Dulles sako, be MacArthurogabaus vadovavimo kare ir taikoje nebūtų buvę įmanoma pasiekti tokių sutarties rezultatų.

Iranas ruošia ultimatumą

PRAŠO AMERIKOS TARPININKAVIMO

TEHERANAS, Iranas. — Ministeris pirmininkas Mossadegh yra pasiryžęs siųsti Anglijai ultimatumą, nežiūrint, kad Irano parlamento žemutiniai rūmai rodo savo priešingą nusistatymą, nevykdami į parlamento šaukiamus tuo reikalu posėdžius.

Mossadegh kreipėsi į Amerikos ambasadorių, prašydamas, kad Averell Harriman, prezidento Trumano patarėjas, tarpininkavęs ligi šiol nesekmingoms deryboms tarp anglų ir Irano, įteiktų šį ultimatyvinį reikalavimą anglams.

Mossadegh nori priversti an-lus naujoms deryboms, grasant priešingu atveju išstremti iš Abadano anglų žibalo specialistus. Anglai pareiškė nenorį daugiau derėtis su Iranu, kol jo vyriausybei vadovaus Mossadegh.

Anglų darbo unijos už apsiginklavimą

BLACKPOOL. — Anglų darbininkų unijų atstovų (nuo 8 mil. narių) suvažiavime buvo pareiškta visiškai pritarimas vyriausybės apsiginklavimo programai.

„Trečiojo kelio“ šalininkai, buv. sveikatos ministerio Bevano vadovaujami, mėgino įtikinti unijų atstovus, kad Anglija turėtų laikytis neutrali tarp Rytų ir Vakarų Golijotų, sumažinti ginklavimosi išlaidas, gaminti eksportui prekes ir gerinti gautu pelnu socialinį gyvenimą.

Kaip gražiai ir besikambėtų šie žodžiai, unijų kongrese buvo pasisakyta už tolimesnį ginklavimą ir už kuo glaudžiausį bendradarbiavimą su Amerika ir kitais demokratiniiais kraštais.

Trumanas patenkintas

INDEPENDENCE, Mo. — Amerikos prezidentas pareiškė savo pasitenkinimą dėl vaisių, pasiektų San Francisco konferencijoj pasirašius tokos sutartį su Japonija.

VIS DIDESNĖ LĖKTUVŲ BŪRIAI PUOLA AMERIKIEČIŲ LAKŪNUS

Rusų lakūnai, tankistai ir kiti specialistai priskirti prie kiniečių ir korėjiečių dalinių

JAV 8. ARMIJOS BŪSTINĖ, Korėja. — Paskutiniuose pranešimuose iš Korėjos fronto kalbama apie naujus faktus, atskleidžiančius Sovietų Sąjungos didinamą paramą žmonėms ir techninėmis priemonėmis kiniečių ir korėjiečių komunistams.

Reikšmingiausias faktas — tai raudonosios armijos raketinės artilerijos telkinas į Korėjos frontą.

SOVIETŲ „KATIUSOS“

8. armijos vadovybė buvo nustebinta, sužinojusi, kad į Jungtinių Tautų linijas komunistai paleido seriją raketinės artilerijos, plačiai žinomos iš paskutinio karo laikų, vokiečių vadintų „Stalino vargonais“, „Katiušomis“ ir kitokiais kareivių humorui artimais vardais.

Anksčiau buvo patirta apie raudonosios armijos dalinių, „kaukaziečių“ vadinamų pasirodymą komunistų pafrontėj. Dabar 8 armijos būstinėj nebeabejojama, kad jie prisiusti šiai raketinei artilerijai aptarnauti, nes tam tikslui reikalinga gerai paruoštų žmonių.

Sovietų raketos kaip staigiai paplupo už J. Tautų linijų, taip jos netrukus ir nusiūvo. Iš to fronto pranešėjai spėja, kad tai atsitiko per klaidą, nes komunistų aukščiausiai fronto vadovų bei yra svarbu laikyti šiuos ginklus slapta, kad užkluptų sąjungininkus nepasiruošus šioms ginklams.

80 SOVIETŲ LĖKTUVŲ PRIEŠ 30 AMERIKIEČIŲ

Per oro veiksmus amerikiečių 30 sprausminių lėktuvų susidūrė su 80 tokio pat tipo sovietų gamybos lėktuvais. J. T. karinė vadovybė neabejoja, kad ne tik lėktuvai, bet ir jų lakūnai yra iš Sovietų Sąjungos.

Kaip anksčiau taip ir dabar komunistų lakūnai neparodė jokio didesnės sugebėjimo ir nežiūrint didelės persvaros, nepajėgė numušti nė vieno Amerikos lėktuvo. Neteikę dviejų lėktuvų, komunistai kiek pakovoję pasitraukė į Mandžiūrijos bazes.

Sekmadienį taip pat įvyko amerikiečių lakūnų susidūrimas su daug didesnėmis komunistų oro pajėgomis. Du komunistų lėktuvai buvo ir tada numušti.

Su pasiruošimais žūtubūtinėms kovoms Korėjos fronte, vis stipriau įsitraukiant Sovietų Sąjungai, didėja ir karo išsiplėtimo pavojai. Tas matyti ir iš senatoriaus Douglas pareiškimo, kad „sekančios 30 dienų bus Amerikai lemtingos“.

Anglai neturi vietos išbandyti atom. bombas

WASHINGTONAS. — Kongresas netrukus svarstys Anglijos prašymą leisti Amerikoj išbandyti anglų pagamintas atomines bombas.

Anglų spauda pranešė, kad Amerika atsakiusi duoti leidimą. Atominės Energijos Komisijos pirmininkas Deam sako, Amerika nėra prieš anglų atominių bombų bandymus, bet nuostatai reikalauja gauti pirmą Kongreso sutikimą.

Sovietai moka už prekes satelitam dešimtą dalį

BERLYNAS. — Viena iš pramoningiausių šalių, patekusių į sovietų rankas, yra Čekoslovakija. Jos duoklė nepasotinamai Maskvai bus bene pati didžiausia.

Kai sovietai prisiunčia kokią būtiną žaliavą, jie pareikalauja sumokėti tokias kainas, kokias jie nori. Bet kai čekoslovakai pasiunčia savo gaminius, jie neturi teisės paprašyti tikrosios prekės kainos.

Apie pusę Čekoslovakijos žemės ūkio ir pramonės gaminių produktų paima rusai. Jie gauna apie 40-50% prekės vertės, matuojamos pagal jų pačių gamybos išlaidas. Būna prekių, už kurias sovietai sumoka tik dešimtąją dalį.

Pav. čekų gamybos motorciklas Čekoslovakijoje kainuoja 58,000 čekų kronų (viena krona—1.4 amer. cento), o Sovietai moka tiktai 5,800 kronų. „Bata“ gamybos moteriški batukai kainuoja 1,400 kronų. Sovietai paima pusę gamybos ir moka už porą 111 kronų. Nailono kojinių kainuoja čekams 1,200 kronų, sovietams tiktai 120 kronų. Skirtumą turi primokėti okupuotos šalies ūkis. Tas yra įmanoma mušant be paliovos darbininkų atlyginimą. Jokia imperialistinė ar kolonialinė valstybė nėra taip išnaudojusi užimtų tautų, kaip „didysis tautų draugas“ Stalinas.

Ginklams \$100 milijonų

WASHINGTONAS. — Senatoriai sako, kad Amerikos karo reikalams per ateinančius biudžetinius metus bus galima išleisti \$100 milijonų.

Šių metų biudžetas, beje, siekia \$61 milijoną. Bet karo departamentas turi neišleisti už šį paskutinio biudžeto \$44,278,000,000.

Senatorius Young, kuris prieš keletą dienų paskelbė baisius fantastinius ginklus, korespondento paklaustas, atsakė, kad tai nėra iš tolo vairuojamos raketos. Anksčiau jis pasakė, kad taip pat tai nėra nei atominės ar hidrogeninės bombos, bet jie yra baisesnė už visus šiuos žinomus ginklus, — vienu žodžiu fantastiški, — sako Young.

Ceylonas siunčia gumą į komunistų Kiniją

COLOMBO, Ceylon. — Lenkų 6,000 tonų laivas „Mickiewicz“ atplaukė paimti 4,000 - 5,800 tonų gumos, parduotos komunistinei Kinijai.

Jungtinės Tautos yra uždraudusios savo nariams parduoti karinės svarbos medžiagas komunistiniams kraštais, bet Ceylonas atsiskak draudymą paisyti.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Rugsėjo 8-sios minėjimas

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga suruošė Lindblom auditorijoje, 62 ir Wollcot, Tautos šventės minėjimą — Vytauto Didžiojo vainikavimui prisiminti. Susirinko gana daug publikos, senų ir naujų lietuvių.

Dr. P. Daukzardis atidarant pasakė atitinkamą kalbą. Sveikino ypatingai gražią kalbą pasakęs ukrainiečių atstovas. Prof. Krivicko paskaita apie Vytauto laikotarpį buvo labai turtinga.

Vėliau padainavo Jonė Bobinienė, Joana Kaukuriūtė, Genovaitė Pešienė, akompanuojant Alice Stephens, kelias dainas.

Operos solistė Dambraskaitė ir solistas Algirdas Brazis solo ir dviese padainavo daug gražių įvairių dainų. Kai kurios jų dainos buvo žaviai atliktos. Akompanavo Aleks. Kučūnas.

G. Veličkos vieno veiksmo vaidinimas "Lėk, lėk, mano sakalėli", paliko žiūrovams sunkų įspūdį. Vaidinimas gana vykęs, dekoracijos (Nemuno pakrantės) ypatingai gražios. Aktorius Stasys Pilka paskaitė keletą grožinės literatūros ištraukų ir turėjo didelį pasisekimą.

Vienas gana didelis trūkumas — tai per daug ištesa programa. Nuo 7 val. iki 11 val. vak. per sunku išlaikyti. Juo labiau — jaunuomergaitėms grįžti namo vienoms gana pavojinga.

R-a

Lenktynės 1911 metų automobiliais

Pirmadienį prasidėjo keistos cross-country lenktynės senais, net 1911 ir 1913 metų automobiliais, būtent, Stanley Steamer ir Stoddard Dayton. Šie automobilių modeliai parinkti iš mokslo ir pramonės muziejaus atsargų ir patikrinti kelionei iš Chicago į New Yorką.

PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS

PECIAI, SALDYTUVAI, TELE-VIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MASINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.

Didžiausias Pasirinkimas MAŽIAUSIOS KAINOS Lengviausi Išmokėjimai Baldai Padaromi Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.

3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. Lafayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

Federal Savings & Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank System narys

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Avenue, kamps Sacramento Avenue

TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141

JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas

Istaigos valandos: Kasdien nuo 9-05 ryto iki 4 po pietų
Ketvirtadieniais nuo 9-05 ryto iki 8 vakaro
Trečiadieniais visai neatidaro

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Paskaitos

Mokslo ir pramonės muziejuje rugsėjo 16 d. prasidėdavo įvairiais klausimais paskaitos, kurios tęsis iki spalio mėn. 21 d. Paskaitos vyks muziejaus patalpose sekmadieniais popiet 3 val. Skaitys žinomi Chicago gydytojai. Pvz. rugs. 16 d. bus paskaita apie šienlę, 27 d. apie širdies ligas, spalio 21 d. apie moderniosios medicinos stebuklus.

Lenkų kariai veteranai protestuoja

Lenkų tremtiniai kariai turėjo savo suvažiavimą Chicagoje. Jie yra buvę nariai Lenkijos pagrindinio armijos. Suvažiavimas, be kitko, pasiuntė valstybės sekretoriui Achesonui telegramą, kurioje jie protestuoja prieš tai, kad San Francisco konferencijoje Lenkijai atstovauja žmonės, kurie nereiškia krašto žmonių valios. Telegramoje sakoma, kad dabartinis Lenkijos diplomatinis korpusas yra Maskvos agentai, primesti Lenkijai.

Pavogė automobilį iš policininkų panosės

Pirmadienį du Central Station policininkai atvažiavo į Dearborn geležinkelio stotį nuvežti vieno susižeidusio asmens į ligoninę. Tuo tarpu kai jie pasistatė savo automobilį prie stoties, netrukus pajuto, kad jų automobilio motoras pradėjo užti. Kai juodu prie mašinos atskubėjo, pamatė, kad ja kažkas nuriko tolyn. Nors policininkai paleido kelis šūvius, bet vaigis paspruko.

Tik po 20 minučių kitas policijos dalinys rado tą jų automobilį paliktą ties Roosevelt ir Michigan.

Tik po 20 minučių kitas policijos dalinys rado tą jų automobilį paliktą ties Roosevelt ir Michigan.

Istatymo leidėjų pensijos

16 pasitraukusių iš Illinois legislaturės atstovų gauna pensijas, kurios siekia nuo 125 iki 50 dolerių per mėnesį. Kai kurie jų buvusį įstatymų leidėjų dirba kitose srityse ir ten jau baigia išsitarnauti po kitą pensiją.

Jie yra pirmieji legislatoriai, kuriems čia imamos mokėti pensijos už jų tarnybą Illinois įstatymų leidybos įstaigoje.

Sunkiai sergąs prašosi pagalbos

Mykolas Ugianskas, 817 W. 51 Pl., sunkiai serga ir dabar yra ligoninėje. Doktoras sako, kad operacijai ir sveikatos atgavimui jam reikalinga daug kraujo transfuzijų.

Ligonis prašo gerus žmones jam suteikti kraujo. M. Ugianskas sako, kad suteikusiems jam kraujo jis atlygins. Ligonis yra St. Anthony Hospital, 19 ir Marshall Blvd., tel. LA 1-1710.

M. Ugianskas yra narys Teisybės mylėtojų D-jos ir Chicago Lietuvių Draugijos. P.

Susirado DP kortelę

Latvis tremtinys G. Kunaus kartą važiuojo į darbą Lake St. tramvajumi, ir vienas keleivis stipriai jį prispaudė. Po to Kunaus pastebėjo, kad jo kišenėje trūksta piniginių, kur pinigų nebuvo, bet tik visa eilė dokumentų, jų tarpe ir jo DP kortelė. Po dienos ar dviejų vienas "Sun - Times" skaitytojas rado tą kortelę ir atnešė į laikraščio redakciją, kuri apie tai tuojau dienraštyje ir paskelbė. Tai paskaitė Kunaus darbdavys ir jam pranešė. Atėjęs į minėtojo laikraščio redakciją, Kunaus ir atgavo DP kortelę. Be to, jis papasakojo, kaip jam su šeima teko bėgti iš savo tėvynės Latvijos, kur jis laimingai gyvenęs, nes negalėjęs pakęsti bolševikinės santvarkos ir kolektyvizacijos.

Jis sakosi patenkintas gyvenimu Chicagoje ir dabar netiki, kad, kaip bolševikai teigia, jog visi amerikiečiai būtų genteriai.

Chicago - milijoninė paukščių stotis

Chicago yra didžiulė paukščių stotis. Ypač šį rudenį į ją renkasi ir per ją praskrenda daugybė įvairių žemės ir vandens paukščių į South Carolina ir net pietinę Ameriką. Manoma, kad apie 2 milijonai sparnuotųjų praskrenda pro Chicago į pietus žiemoti.

Vedė berankis karys

Pvt. H. Reeves, 19 m., sekmadienį susituokė su 18 metų gražia B. J. Hall Joliet baptistų bažnyčioje. Du tūkstančiai žmonių sekė vestuvių apeigas.

Reeves Korėjos kare neteko abiejų kojų ir beveik visų pirštų.

Daugybė žmonių žiūrėjo rungtynių

Sekmadienį futbolo rungtynės tarp Cleveland Browns ir Chicago Bears Soldier Field seklė rekordine žiūrovų skaičius — 67,342. Rungtynės buvo ruošiamos armijos naudai. Laimėjo Clevelandas 32:31.

Vaikas prarijo 10 aspirino tablečių

2 mt. vaikas Spackman, 5523 Winthrop Ave., prarijo 10 aspirino tablečių. Nugabentas į Childrens Memorial ligoninę, kur ima sveikti.

JONAS P. PETRAUSKAS
Gyv. 6435 So. Hamilton St.
Tel. Republic 7-7570.

Mirė 1951 m. rugsėjo 8 d., 1 val. popiet, sulaukęs 63 metų amž. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Krekenavos par. Dambuska k. Amerikoje išgyveno 38 metus.

Paliko nuliūdę žmona Elzbieta, tėvų pavarde Tigunaitis; sūnus Paul ir marta Dorothy; 2 dukterys: Bernice Grigaly ir žentas Joseph; Dorothy Treksa ir žentas Walter; 5 anūkai: Josephine, Anthony, Janet, Stanley ir Paula Jean; brolis Antanas Petrauskas ir jo šeima; teta P. Mataitis ir jos šeima, švogerka Stalla Tyzenhaus ir jos šeima, daug kitų giminių ir draugų.

Priklausė Teisybės Mylėtojų Dr-jai, Utenos Apskritis Klubui ir Uptų Draugiskam Klubui. Kūnas pašarvotas Antano Petkaus koplyčioje, 6812 S. Western Ave.

Trečiadienį, rugp. 12 d. 8:30 val. ryto iš koplyčios bus lydimas į Gimimo Pan. Švenčiausios Parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a.a. Jono P. Petrausko giminės, draugai ir pažįstami nuodėdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Žmona, Sūnus, Dukterys, Anūkai Brolis, Teta ir Giminės. Laid. Direktorius Antanas Petkus. Tel. Grovehill 6-0142.

UŽSIMUSĖ GALVA ATSIETRENKĖS Į DURIS

Ch. Kothe, 68 m., 1643 W. 65th, penktadienį susitrenkė į savo namo duris. Nuvežta į St. Bernard ligoninę, sekmadienį mirė.

AUKOS KRAUJA

2,500 Commonwealth Edison Co. tarnautojų pasižadėjo aukoti Amerikos Raudonajam Kryžiui kraujo. Kiekvienas duosias po vieną puskvortę.

Plėšia ir bažnyčioje

Nielsen, 45 m., 2615 Maple, sako, jog du jaunuoliai jį susistabdė tamsiame Moody Church (1609 N. LaSalle) koridoriuje, atėmė iš jo 300 dolerių ir paskui pabėgė.

Žemėlapis automobilistams

NAUJENOSE galima įsigyti I. R. McNally 104 psl. žemėlapių automobilistams. Jame yra visi JAV ir Kanados keliai. Yra atskiras kiekvienos valstybės žemėlapis. Svarbesniųjų miestų žemėlapių išspausdinti skyriumi. Jis kainuoja 75 centus.

Atsiuntus čekį arba Money Orderj tokiu adresu: NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., žemėlapis bus išsiųstas.

NAUJENŲ Administracija.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANESIMAI

BRIDGEPORTO Susivienijimo Lietuvių Namų Savininkų mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, rugsėjo 11 d., Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare. Visi namų savininkai kviečiami atsilankyti.

A. Kaulakis, rašt.

UTENOS Apskritis Draugiško Klub mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, rugsėjo 11 d., 7:30 val. vakare, Wingelauko svet., 4500 S. Talman Ave. Visi nariai, es kviečiami gausiai atsilankyti.

K. Kazlauskas, rašt.

LIETUVIŲ Moterų Draugijos "Apšvietos" susirinkimas įvyks po vasarinių atostogų antradienį, rugsėjo 11 d., "Sandaros" svet., 840 W. 33rd St. Pradžia 7:30 val. vakare. Narys prašomas gausiai dalyvauti, nes bus pateiktas buvusios gegužinės raportas ir pradėtas rudens sezonas darbas.

S. Luniskienė, nut. rašt.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išrinkti. ROY R. PETRO (Putramentas) 5519 So. Harlem Avenue, Portsmouth 7-9020.

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELININKA Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidojimų ir dėl kitų visokių papuošimų. 6901 SO. WENTWORTH AVE. Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA Gėlės Mylianties, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms ir Papuošimams. 4180 Archer Avenue Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis. KVIETININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams. 3316 SO. HALSTED ST. Tel. YArds 7-7308

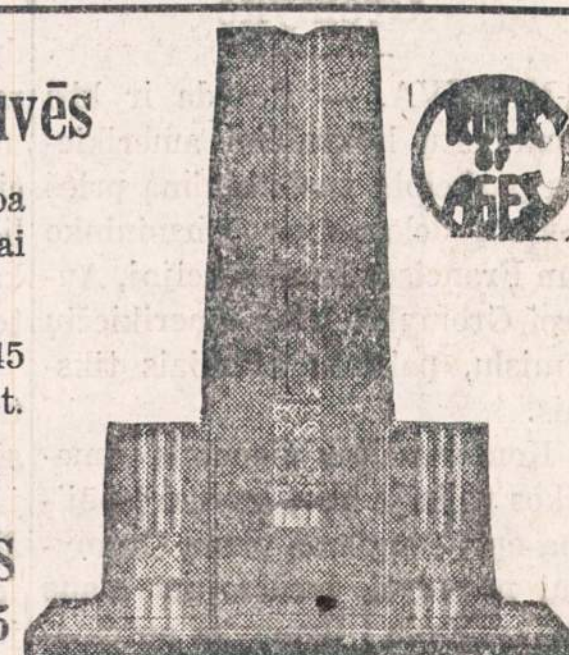
Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.

PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI.

Bittin and Kamensky Monument Works 3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

LIUDĖSIO VALANDŲ Sankta

MAŽEIK & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.

Tams, kurie gyvena kitose miesto dalyse rašinė koplyčias arčiau jūsų namų

A. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142

1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CICCERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE Miesto DALYSE

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Bishop 7-9719

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI

Chicago Lietuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

TURIME KOPLYČIAS VISOSE Miesto DALYSE

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS

1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone Pullman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS

1446 S. 50th AVE., CICCERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

J. LIULEVICIUS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

IŠ ATLANTO PAKRAŠČIŲ

(Truputis įspūdžių ir patyrimų iš poilsio ir "sveikatos" vietų)

Pradedant liepos 9 d. ir baigiant liepos 13 d. turėjau laimės aplankyti tuos Atlanto pakraščius, kurie labai plačiai yra žinomi kaip "poilsio ir sveikatos" vietovės.

Vasaros karščių sulaukus, daug kas iš mūsų Pittsburgho "dūmų" ir iš apylinkės miestų

liū vyksta į Atlanto pakraščius "pailsėti" ir "sveikatos" pataisyti. O tų sveikatos taisyso ir poilsio vietų Atlanto pakraščiuose vasaros metu yra labai daug. Tačiau daugiausia yra išreklamuota Atlantic City. Tenai yra naujai įrengta ir SLA nariams "poilsio ir sveikatos vietelė". Bet

apie tai pakalbėsime vėliau.

Nuo Atlantic City iki Cape May (tos New Jersey valstijos smailumos, kur įteka Delaware upė į Atlantą) vieta yra žinoma kaip Delaware Bay. Apie 50 mylių, visu Atlanto pakraščiu yra daug didesnių ir mažesnių salų bei salikių, kurias skiria įvairaus didumo užuolajos iš Atlanto vandenyno. Jos dažnai yra vadinamos "lagūnais". Tuose "lagūnuose" žuvininkų didesni ir mažesni laiveliai randa prieglaudą nuo Atlanto vandenyno siau-

čiaučių audrų ir žuvautojai turi saugesnių vietų pažuvauti, pagaudyti vėžių ir kitokio iš vandens gaunamo maisto. Tose pelkėse, kurias kartas nuo karto įsiubavęs Atlanto vandenynas užlieja, yra priaugę daug visokių žolių ir krūmokščių. Ten yra daugybė visokių paukščių, nekalbant apie paprastas žuvėdras, kurie maitinasi Atlanto teikiama maistu.

Nuo pat Cape May iki Atlantic City per visas salas ir salėles vandenyno pakraščiu yra pravažtas gražus vieškelis, vadinamas Ocean Drive. Juo važiuojant tenka pervažiuoti apie dešimt ilgų ir trumpų tiltų. Per ilguosius tiltus važiuojant reikia užsimokėti ir tam tikrą mokestį. Kelionė nuo Cape May iki Atlantic City teltais važiuojant kainuoja daugiau kaip dolerį, bet Ocean Drive važiuojant jautiesi pasitenkęs, kad turi progos prisijūti visokių vandenyno pakraščiuose ir didžiojo Atlanto bangų siurbavimui.

Apie "sveikatos ir poilsio" vietas ir Atlanto pakraščius įdomesnes vietas pakalbėsime atskirai, dabar tai kelionė iš namų.

Iš Pittsburgho į Wildwoodą

Kelionė iš mūsų "dūmų" miesto iki Wildwood, N. J., yra arti keturių šimtų mylių tolimo. Senesniais laikais tai būdavo gana didelė kelionė, nes reikėdavo pervažiuoti per didžiulius Pennsylvanijos kalnus. Tai trukdavo apie 14-16 valandų, kol automobiliu pasiekdavom Atlanto pakraštį. Šiais laikais važiuojant Pennsylvania Turnpike toji pat kelionė yra padaroma per 8-9 valandas.

Šis garsusis vieškelis didžiulius Penn., kalnus padaro visai nepavojingais. O senesniais laikais jie buvo gana pavojingi net automobiliais važiuojant, bet ir lėktuvais skrendant. Vienu laiku jie buvo vadinami "lakūnų kapais". Bet dabar tie šiurpulingi kalnų prisiminimai jau yra pamiršti.

Tie kalnai tiek automobiliu važiuojant Turnpike, tiek lėktuvu skrendant gražios dienos metu tik teikia pasigrožėjimą. Automobiliu važiuojant Turnpike, tenka pervažiuoti 7 tunelius, kurie perskrodžia kalnus. Kada per tunelius važiuoji, tai turi prisilaikyti specialių saugumo taisyklių.

Pirmą kartą teko važiuoti prieš kelis metus per garsųjį Holans tunelį. Tas tunelis perskrodžia ne kalną, bet didžiulę Hudsono upę, kuria plaukia milijniški Atlanto laivai.

Iš kalnų apylinkės išvažiuavus, Turnpike mažai kuo skiriasi nuo kitų šių dienų didžiųjų viešelių. Gal būt, tik tuo, kad šis garsusis vieškelis neturi skerselių, todėl leidžiama greičiau važiuoti, negu kitais vieškeliais. Taip pat yra užvertas iš abiejų pusių tankia ir aukštoka drėtinė tvora, kad apsaugotų vieškelį nuo gyvulių ir miško žvėrių.

Apleidom namus labai anksti, dar gerokai prieš auštant. Tai darėme, norėdami išvengti Pittsburgho ir apylinkės miestų trafiko susigrūdimo.

Nos tuo laiku pas mus Pittsburghe ir apylinkėse siautė dideli karščiai, bet kalnais važiuo-

jant buvo gana vėsu ir jaučiamas skirtingas oro slėgimas. Pasiekus New Jersey valstybę bei besitartinant prie Atlanto pakraščio, pirmiausia pajunti žuvinę kvapą ir žuvėdrų "sveikinius". Bet neilgai trunka su ta visa nepaprasta aplinka apsi-prasti.

Iš namų važiuodami, mes nebuvo iš anksto padarę jokių rezervacijų Wildwoode, kaip paprastai daroma važiuojant poilsui ir sevikatai "taisyti". Ot, taip sau važiuojam su ta mintimi, kad jei ne vienu, tai kitu, vistiek rasim vietą. Be to, mums Wildwoodas yra gerai žinomas. Jau ne pirmas kartas šiame Atlanto pakraštyje ir nebijojom "paklydimo", nes turim porą pažįstamų savo tautiečių, kurie laiko viešbučius, būtent: T. M. Dauginas, savininkas Beachwood viešbučio, ir J. Kailiūnas, savininkas Lexingtono viešbučio. Jei ne vienu, tai kitu tikėjome rasti vietą apsigyti. O jei pas juos nesirastų, tai jie mum padės surasti kitur. Be to, jau yra pirmadienis, tai tinkamiausia diena vietai surasti.

Kai pasiekėm Wildwoodą, tai jau buvo 1 valanda po pietų ir arčiausiai buvo privažiuoti viešbutį Beachwood, kuris yra tik 2 blokai nuo paplūdimio, prie pat Wildwoodo gelio parko, tik antras namas nuo gatvės kampo. O tas kampinis namas — tai policijos stotis. Netoliese stovi didžiulė senesni pastatyta su gražiais gėlynais Wildwoodo aukštesnė mokykla. Vadinasi, graži ir saugi vieta sustoti, nes policijos "apsauga" tik antros durys nuo viešbučio. Mūsų laimei, sukančias į Montgomery gatvę, viena mašina pavažiavo nuo viešbučio durų. Mes tuoj tiesiai privažiavom prie viešbučio durų ir tarėmės eiti pabandyti laimės ryšį su kambario gavi-mu, nes kitur nesinorėjo važiuoti po arti keturių šimtų mylių padarytos kelionės per 9 valandas laiko.

(Bus daugiau)

Skaitykite "N-nas"

CERMAK ROAD
Dantų Laboratorija
DIRBTINUS DANTIS PROTEZUS FATAISO 1-4
VALANDŲ LAIKOTARPYJE
Individualių dirbtinių dantų, platinčių grupių ir dantų specialistas. Pritaiko ir pataiso senus dirbtinius dantis, protezus. Pirmą kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Pirm. ir treč. iki 8 vakaro, šeštadienį nuo 9 iki 1 valandos.
Olympic 2-3740
4807 Cermak Rd. Cicero, Ill.

METRICK'S
PAINT STORE
DABAR YRA
3414 W. Roosevelt Road
KEDZIE 3-6800

NEMOKAMAI PRISTATOME
VISAME MIESTE.
One coat Flat Paint. 12 gra. \$3.45
Žių spalvų ir baltas. Gal.
Interior Gloss or Semi-Gloss \$4.35
16 spalvų ir baltas. Gal.

Nuosirdžiai užkviename visus atsilankyti į mūsų sandėlį ir apžiūrėti 1951 metų vasaros prekių išpardavimą.

Namams rakandų čia rasite visų žymiausių išdirbysčių. Pagaminame rakandus pagal užsakymus.

Naujų šeimų kūrėjai, čia sutapsys didelius nuosimčius. Pardudome urmo kainomis baldus viešbučiams, Rooming House, apartamentams. Karpetai—kilimai, klejonkos, Parlor setai, gazoniniai pečiai, skalbiamos mašinos, šaldytuvai, miegamo kambario setai, valgomos kamb. setai, minkšti kėslai, lempos, stalčiai ir kt. reikmenys.

Rašomos mašinėlės, rašomos aukšines plunksnos, laikrodėliai, deimantai, briliantai, auksas ir sidabras, papuošalai, radijos ir televizijos aparatai. Lietuviškos plokštelės, lietuviškos gaidos.

Virš 38 metai prekyboje.
Lengvi daliniai išsimokėjimai.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 SO. HALSTED ST.
Tel. CALumet 5-7237

Atidaryta pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais. Sekmadieniais uždaryta.

WCFL 1,000 kil. 50,000 Watts jėgos Radio Stoties programos leidžiamos sekmdienio vakarais 5:30 p. m. Chicago laikui.

Baikite savo kančias

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ejo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17—(\$1.00)—GARSIOJI Skilvio Arbata teikia greitų rezultatų skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sunumuoja.

STANIS Analgesic S A L V E—(\$1.00)—duoda STEBETINUS rezultatus.

STANIS IMPROVED FOOT SOAP, 1/2 sv. gabalas—60c. A 3-in-one Foot Health Treatment padėti jautrioms, deginantioms, pavargusioms, sutinusioms ar skaudantioms kojoms. Suminkština ir sunaikina nuospaudas ir padų sukietyjimus.

Z. G. Stanis Company
2822 ARCHER AVENUE
Chicago 8, Illinois Dept. N.

ALAVIJA

Alavija (Aljiošius) yra gerai nuo vidurių nemalimo, užkietėjimo, malšino gumbo ir dieglių. Jeigu galva skauda nuo netikuso maisto arba jautiesi prarūges, apsunktas, paimk Alavijos grūdelių nedaugiau kaip žirnio didumo, sukratyk gerai ir nuryk, arba sutarkyk Alaviją vandenyje ir išgerk, pramuš kad ir kiekiausias vidurius. Alavijos svaras \$2.50, mažiau perkant 6 uncijos už \$1.00. Prisiunčiam į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

Garsinkitės "N-nose"

Now Showing

TWO NEW 1951 Westinghouse

Appliance Sensations!

1 All-New FROST-FREE* Refrigerator
the only REFRIGERATOR that COUNTS!

Westinghouse FROST-FREE—the world's first completely automatic refrigerator—is the only one that COUNTS! It counts door openings, because door openings let in warm air which causes frost to form. At every 60th door opening, which is just when defrosting is needed, FROST-FREE automatically defrosts itself... automatically disposes of the frost water! Come in... see the 3 FROST-FREE and other Westinghouse Refrigerators today!

Model DFC-20

2 Amazing New SPEED-ELECTRIC Range
WITH SUPER SPEED COROX* UNIT THAT GETS RED HOT IN 30 SECONDS

Here's the fastest heating unit on the market today. The SUPER SPEED COROX Unit gets hot right away... RED HOT in 30 seconds! Now you can prepare bacon and eggs in 3 minutes... piping hot soup while you're setting the table... fresh or frozen vegetables from a cold start steaming in 3 minutes.

* But, that's not all. You get a giant Miracle Sealed Oven, Two-Level Speed Cooker, Color-Glance Controls and scores of other features in this new Westinghouse Range!

Model BB-74

FIRST SHOWING... COME IN TODAY!

YOU CAN BE SURE... IF IT'S Westinghouse... of course, it's electric!

INSULS'S FURNITURE, TELEVISION & APPLIANCE STORES

4151 WEST MADISON

KEDzie 3-4219

DVI IDOMIAUSIOS KNYGOS

SIRDIES RŪMAI — visai nepaprastas naujas romanas, kuriame aprašoma viena Amerikos lietuvių šeima, ypač jų dukterė, kuri vaikščioja su savo gydytoju sirdies rūmuose... ir kas toliau atsitinka, skaitytojas pats ras, romaną skaitydamas. Knyga turi 450 puslapių, iliustruota, labai gražiai išleista, o jos kaina tik 4 doleriai. Persiuntimo išlaidas apmokame.

SLIAPTARNIAI — pirmutinė tokia teisinga, atvira, įdomi ir stambi knyga apie Amerikos lietuvių tautinį ir kultūrinį atgimimą, apie jų sunkumus, vargas, kančias ir kovas dėl lietuviybės ir geresnio, šviesesnio rytojaus. Knyga turi 652 puslapius, iliustruota, labai gražiai išleista, jos kaina tik 3 doleriai! Persiuntimo išlaidas apmokame.

ABIDVI knygos sykiu tik už 6 dolerius!

Rasykite:
DR. ALG. MARGERIS, 3325 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Daugiausia apie Kanadą, Lietuvą ir viso pasaulio lietuvių rašo bendruomeninė

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

išeinanti kas savaitę 10 puslapių, redaguojama Lietuvos laikraščių pavyzdžiu.

DEMESIO: Nuo liepos 26 dienos "NL" spausdina istorinį Ministerio K. Škirpos rašinį "Sukiliminės vyriausybės genezė", kuriame vaizduojami tragiškieji Lietuvos įvykiai.

KAINA: Kanadoje \$5, visoje Amerikoje \$5.5, kitur \$6.

ADRESAS:

7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, Canada

SOTUS ALKANAM PADEK!

AID OVERSEAS, Inc. 2244 W. 23rd Place
CHICAGO 8, ILL. TELEFONAS VIRGINIA 7-8711

AID OVERSEAS, INC. siūnia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus Europos kraštus, išskiriant SSSR. Pristatymas trunka apie 18 dienų. Maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL. Kely dingę siuntiniai keičiami kitais, nes pilnas draudimas. Reikalaukite pilno sąrašo.

SIUNTINYS Nr. 3—\$6.20

4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
3 sv. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos

SIUNTINYS Nr. 5—\$5.40

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. marmelado
1 sv. pupelių kavos
1 sv. cocoa
2 sv. cukraus
1 sv. margarino

SIUNTINYS Nr. 10—\$6.50

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. pupelių kavos
1 sv. cocoa
1 sv. šokolado

SIUNTINYS Nr. 12—\$6.40

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų

1 sv. pupelių kavos

1 sv. cocoa
1 sv. šokolado
2 sv. cukraus

SIUNTINYS Nr. 19—\$9.95

4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
1 sv. pupelių kavos
2 sv. cocoa
1 sv. šokolado
4 1/2 sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo

SIUNTINYS Nr. 25

E) 9 sv. gryn. kiaul. taukų \$5.25
C) 15 sv. gryn. kiaul. taukų 8.00

SIUNTINYS Nr. 94

B) 8 sv. bičių medaus 5.00
E) 20 svarų cukraus 4.70
D) 5 svarai margarino 3.70

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone Canal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu: \$10.00
Metams — \$5.50
Pusei metų — \$3.00
Trims mėnesiams — \$1.25

Vienam mėnesiui — \$1.25
Chicagoje per išsiuntimą — 5c.
Viena kopija — 30c.
Savaitė — \$1.25
Mėnesiui — \$1.25

Jungtinės Valstybės, ne Chicagoje:
Metams — \$9.00
Pusei metų — 5.00
Trims mėnesiams — 2.50

Užsienio:
Metams — \$11.00
Pusei metų — 5.50
Trims mėnesiams — 3.00

Nauienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius, Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Ill. Tel. Canal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Achesono Reputacija Pakilo

San Francisco konferencija pasisekė geriau, negu tikėjosi optimistai. Iš 52 valstybių delegatų, dalyvavusių konferencijoje, taikos sutartį su Japonija pasirašė 49. Rusams nepasisekė net sulipdyti priešamerikinio Azijos bloko, ir daugiausia ką Andrei Gromyko sugebėjo padaryti savo nepasitenkinimui pareikšti, tai — išmaršuoti iš posėdžio ir išsivesti dviejų Maskvos satelitų atstovus.

Konferenciją paruošė ir joje vadovavo valstybės sekretorius Dean Acheson. Visi stebėtojai pripažįsta, kad jisai parodė didelį organizacinį gabumą, taktą ir tvirtumą. Jo reputacija žymiai pakilo akyse Amerikos publikos, kuri stebėjo konferencijos eigą per television. Vargiai kas dabar betikės, kad Acheson esąs toks, koku jį piešia jo priešai: kad jisai esąs slapty valdžios priešų sėbras, nemokąs susivokti politikos klausimuose ir pasiduodąs tamsių gaivalų įtakai.

Jeigu sen. McCarthy ir kiti republikonai iki šiol negalėjo priversti prez. Trumaną pašalinti Achesoną ir valstybės sekretoriaus pareigų, tai juo mažiau vilties jį "išėsti" jiems bus dabar, po San Francisco triumfo.

Prezidentas pasiuntė jam sveikinimo telegramą ir spaudos atstovams pareiškė, kad Acheson esąs "gudrenis vyras, negu bet kuris iš tų žmogystų, kurie jį puola".

Su tuo negalima nesutikti. Tik gaila, kad Acheson nepavartojo savo gudrumo bent ketveriais, penkeriais metais anksčiau. Dabar yra taisomos praeities klaidos, kurios jau kainavo Amerikai labai daug ir toliau kainuos dar daugiau. Dėl tų klaidų, beje, yra kaltas anaipol ne vienas tik Acheson.

Jei Eisenhower Kandidatuos

Kansas City laikraščio "Star" redaktorius Roy A. Roberts pareiškė radijo pasikalbėjime, kad gen. Eisenhower jam pasisakęs esąs "geras Kansaso republikonas, kaip ir jo tėvai ir tėvų tėvai".

Redaktoriaus Robertso nuomone, gen. Eisenhower sumuštų visus kitus kandidatus į prezidentus ateinančiais metais, jeigu būtų nominuotas; bet ar jisai kandidatuos, tai priklausys nuo "įvykių Europoje".

Be įvykių Europoje, reikia tačiau turėti galvoje dar ir kitą aplinkybę. Demokratų partijos sąrašų, veikiausiai, kandidatuos prez. Trumanas. Kažin ar tasai generolas norėtų eiti prieš prezidentą, kuris pavadė jam eiti tokias atsakingas pareigas ir suteikė progą dirbti ir pasižymėti kaip tik toje srityje, kurią jisai labiausiai mėgsta? Tokia elgsena labai atsiduotų nedėkingumu. Gen. Eisenhower yra džentelmenas.

Garsinkitės "NAUJIENOSE"

DR. P. JONIKAS

LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA

19. (Tęsinys)

Baltiškiesiems bei lietuviškiems skoliniai suomių kalbose, be kitko, padeda nušviesti ir kai kurias žiliosios senovės mūsų kalbos lytis. Pvz. toks estų *tagijas*, kuris yra kilęs iš **dagijas*, rodo, kad estų protėviai bus skolinęsi tų žodį tada, kai lietuvių protėviai tebetarė dar **dagijas*. Tik vėliau ši pastaroji forma, per pereiginę lytį **dagijis* (išskritus *a* iš *-jas*), pavirto lytimi *dagijis* (tarmėse ir *dāgis*). Šis senas skolinys rodo, kad galys dabartinių mūsų kalbos daiktavardžių su galūne *-ys* (iš jos ir *-is*) yra kilę iš lyčių su galūne **-ijas*. Pvz. senovėje tarta ne *gaidys*, bet **gaidijas*, ne *žodis*, bet **žādijas* ir t.t.

Iš tų skolinių mes kai ką galime patirti ir apie pirmąsias mūsų kultūrą. Pvz. iš lietuvių bei latvių protėvių suomių pasiskolintoji *pirtti* "gyvenamoji dūmėnė troba (be kamino)" rodo, kad skolinimosi metu dabartinė *pirtis* yra dar buvusi dūmėnė, su krosnimi troba, kurioje buvo ne tik periamasis, bet ir gyvenamas. Taip pat suomių *taivas* (karelių *taipaš*, estų *taevas*, *taivag...*) "dangus" rodo, kad dabartinio sukrėschoninto Dievo "Gott" vietose anais laikais dar tebebuvo nesuasmėnėjusio "dangaus".

2. Lietuvių kalbos skoliniai, nors ir nedaug, yra ir kitose kalbose. Gana daug jų Lietuvos lenkų tarmėje (rytinėje Lietuvoje ir kt.), nes ja kalba daugelis sulen-

Apžvalga

"AMERIKOS KOLONIJA"

Lietuviški komunistai ir vėl visu frontu išėjo prieš Jungtines Valstybes. Nauja proga šiai šaliai apšmeižti tai taikos sutarties su Japonija pasirašymas. Kartodami, kaip gramofonai, Maskvos propagandos prasmūnys, komunistų laikraščiai pasakoja, kad šitos taikos sutarties tikslas esąs pavergti ir išnaudoti Japoniją, paverčiant ją Amerikos kapitalo ("Wall stryto") pasipelnymo šaltiniu ir Amerikos "imperializmo" įrankiu.

Štai, vietinis Maskvos davatų organas rašo:

Japonija nėra demokratinė. Dulleso planas taipgi nėra jė sudemokratinė. Dulleso planas yra paversti Japoniją Amerikos kolonija, laikyti savo bazes ten, kontroliuoti šalį ir naudoti Amerikos stambiųjų interesų gynimui Azijoje...

Ta sutartis bus gera Dullesui ir kitiems Wall stryto pilioriams, bet kas kita Japonijos žmonėms.

Ar čia ne puiki logika? Japonija nesanti demokratinė ir taikos sutartis ("Dulleso planas") taipgi nesiekia jė "sudemokratininti". Sakysime, kad jė nedemokratinė, bet kokių gi būdų sutartis gali jė *sudemokratininti*?

Taikos sutartis su nugalėtu ir pasidavusiu priešų juk reiškia karo stovio su juo panaikinimą ir susitarimą toliau gyventi su juo "normalių" santykių pagrindu, kaip su kiekviena kita nepriklausoma valstybe. Kaip ta šalis toliau tvarkysis savo viduje, tai jė žmonių reikalas. Argi "Vilnis" norėjo, kad Amerika, prieš pasirašant taikos sutartį su japonais, pareikalautų, kad jie pirma įvestų demokratinę santvarką, ir kol jie to nepadarys, tol nesirasyti su jais taikos?

Bet tai reikštų ne suvereniųjų (nepriklausomybės) teisių pripažinimą Japonijai, o *prievarčią*. Jeigu JAV įgaliotinis John Foster Dulles būtų įrašęs į taikos sutarties projektą, kokia santvarka privalo būti Japonijoje, prieš jos valdžios norą, tai tada būtų buvę galima jį kaltinti, kad jisai kėsinais *diktuoti* Japonijai ir elgiasi su ja, kaip su Amerikos *vasalu* (*valdiniu*), o ne kaip su nepriklausoma tauta.

Tačiau komunistų laikraštis kaip tik kaltina Dullesą, kam jisai neparuošė "plano" Japonijai "sudemokratininti". Ir tuo pačiu laiku tas laikraštis pasakoja, kad San Franciscoje pasirašyta sutartis paversianti Japoniją "Amerikos kolonija". Kur gi čia sensas?

Pagaliam, kai dėl Japonijos nedemokratiškumo, tai yra faktas, kad Japonijoje demokratiškos šandien yra kur kas daugiau, negu Rusijoje ir kitose

komunistų valdomose šalyse, kurių santvarka "Vilnis" gėrisi. Japonijoje žmonės renka parlamentą visuotiniu balsavimu, dalyvaujant rinkimuose *įvairioms politinėms partijoms*. Parlamento nariai gali *laisvai kritikuoti vyriausybę ir gali ją nuversti*, pareikšdami jai nepasitikėjimą. Be to, žmonės turi gana plačią *žodžio ir spaudos laisvę*. Darbininkai turi teisę organizuotis nepriklausomai nuo valdžios ir kovoti dėl savo būklės pagerinimo. Tai demokratijos pagrindai.

Ar toliau Japonija sugebės išlaikyti šituos pagrindus, tai pareis nuo jos žmonių susipratimo ir mokėjimo savo teises ginti. Bet tiek demokratijos, kiek japonai turi šiandien, jiems gali pavydėti visų sovietinės imperijos kraštų gyventojai. Šių santvarka yra bent šimtu metų atsilikusi nuo japoniškų.

ABRAHAM CAHAN

Neseniai mirė, 91 metų sulaukęs, žydų dienraščio "Forward" (Forward) steigėjas ir redaktorius Abraham Cahan. Apie jį rašo "Laisvėje" Bimba:

Žydai menševikai (! — "N." Red.) neteko žmogaus, kuris jiems buvo tikroju Mažišeimi. Jis juos už nosies vedžiojo, jis juos doleriais šėrė. Cahan "Forwards" yra toks žydiškas menševizmo (? — "N." Red.) nuodų šaltinis, koku yra lietuviško menševizmo (? — "N." Red.) nuodų šaltinis Naujienos. To ir užtenka, kad suprasti Cahano ir "Forwards" vaidmenį ir misiją.

Kalbėti apie žydišką arba lietuvišką "menševizmą" gali tik tas toks ignorantas, kaip Bimba. Bolševizmas ir menševizmas buvo dvi srovės senojoje Rusų Socialdemokratų Darbininkų partijoje. Taip jos buvo pavadintos po antrojo tos partijos suvažiavimo, įvykusio 1903 m., kur Lenino vadovaujama delegatų grupė atsistatėnė įgijo 3 ar 4 balsų daugumą (iš 44 visų delegatų suvažiavimo antroje pusėje, daliai delegatų išvažinėjus namo (suvažiavimas tęsėsi apie 3 savaites). Žydai socialdemokratų ("Bund" atstovai) buvo pasitraukę iš to suvažiavimo, pirma negu Leninai ėmė jį kontroliuoti, nes jie nesutiko nei su rusų partijos dauguma, nei su mažuma tautiniu klausimu.

O Lietuvos socialdemokratų niekad nebuvo susijungę su Rusijos socialdemokratų partija. Todėl vadinti juos "menševikais" yra nesąmonė.

Antra žioplystė Bimbos pasakoje — tai, kad velionis Abraham Cahan buvęs žydų socialistų Mažišeimis — "jis juos už nosies vedžiojo" ir "jė juos doleriais šėrė". Tetrūko tik dar pasakyti, kad Cahan buvo Wall stryto kapitalistinė ryklė, — anttraip, kaip jisai būtų galėjęs "šerti doleriais" savo pasekėjus?

Velionis Cahan ir jo redaguojamas laikraštis kovojo prieš bolševizmo nuodus beveik 30 metų ir yra daug prisidėjęs prie to, kad didelė dauguma socialistiškai galvojančių žydų darbininkų Amerikoje pasilikio ištikima demokratijos ir žmoniškumo principams. Sugretinimas "Naujienų" su "Forward'u" mums gėdos nedaro.

"Forward'o" posukis

Tačiau istorinė tiesa reikalauja pastebėti, kad "Forward" pradžioje buvo patekęs sovietų propagandos įtakon.

Abraham Cahan patikėjo Petrogrado, o vėliau Maskvos lakštingaloms, kurios giedojo apie "darbininkų rojus" įsteigimą Rusijoje. Kokių dvejus metus po "Oktiabrio" žydų socialistų dienraštis gyrė Lenino diktatūrą ir žavėjosi jos "revoliuciniais" žygiais. Cahaną ir jo bendradarbius neabejotinai smarkiai paveikė sovietų valdžios dekretas, pasmerkęs, kaip kriminalinį nusikaltimą, *antisemitizmą*; mat, jie atsiminė, kaip prie caro valdžios Rusijoje įvykdavo žydų pogromai.

Bet žinios apie tai, kad bolševikų valdžia *persekioja socialistus* — tremia, areštuoja ir baudžia sunkiomis kalėjimo bausmėmis asmenis, kurie visą savo gyvenimą kovojo už darbo žmonių teises, — šitos žinios sukėlė abejonę pas Cahaną, ar tikrai bolševikai esą tokie idealistai, kokiais jie skelbiami. Patirti tiesą, jisai pats nuvyko į Europą, susitiko su eile žymiausių Vakarų socialistų vadų, paskui aplankė Rusiją, kad pamatytų savo akimis, kaip tas leniniškas "socializmas" atrodo. Šita kelionė jį išgydė nuo visų iliuzijų, kad ekonomikai ir socialikai atsilikusiam krašte gali būti įsteigtas socializmas.

Jisai rado Rusijoje *badą, skurdą, netvarką ir neapsakomą bolševikų valdžios savavaliavimą bei žiaurumą*. Nuo to laiko Cahan nesidavė bolševizmo melagių mulkinamas.

Sugrįžęs į New Yorką, jisai griežtai pakeitė savo redaguojamą laikraščio kryptį ir pradėjo atkaklią kovą prieš Maskvos teroristus.

Ir kad velionis pasielgė gerai, tai šiandien aišku kiekvienam, atsiminus tik, kas atsitiko su tais bolševikinio komunizmo pranašais, kuriuos aklaivieji garbino tokie "proletariato švėtiejai", kaip Bimba, Pruseika, Mizara ir Andrulis. Kur dingo artimiausias "didžiojo Lenino" bendradarbis Trockis? Kur dingo buv. Kominternio pirmininkai Zinovjev ir Bucharin? Kur dingo buvęs komisarų tarybos pirmininkas (vadinas, Sovietų Rusijos "premjeras") Kameny ir garsūs komunistų publicistas Radek ir daugybė kitų žvaigždžių? Visi jie po velėna — pasmerkti ir

J. VANAGAS

RETAS ŽMOGUS

INŽ. VACLOVO BIELSKIO MIRTIES 15 METŲ SUKAKTIES PROGA

(Tęsinys)

Adv. K. Venclauskis (Tarybos pirmininkas) ir Vaclovas (frakcijos pirmininkas) — tai tie socialdemokratinės sąjūdės šulai, į kuriuos atsimušdavo ir sudūždavo visi priešingų puolimai. 1931 m. rinkimus socialdemokratų boikotavo, nes buvo pakeistas sąjūdės lyderis, susiaurinęs jų teises, bet 1934 m. rinkimuose vėl dalyvavo kartu viename bendrame demokratų sąraše. Buvo balsuojama sąrašais, bet buvo galima nepatinkamą asmenį iš to sąrašo išimti ir jo vieton paimti asmenį iš kito sąrašo. Balsus skaičiuojant paaiškėjo, kad daug kas balsavusių už kitus sąrašus iš demokratinio sąrašo paėmė Vaclovo kortelę ir tokiu būdu jis buvo vienas tų, kurie daugiausia gavo balsų. Tai rodo, kaip vertino šiauliečiai Vaclovo darbą sąjūdės valdybėje 1925—31 m. ir su koku pasitikėjimu vėl jį pasodino į "miesto tėvų" kėdę.

Įvedus Lietuvos socialinį draudimą ligoje ir pradėjus organizuoti Ligonių Kasas, Vaclovas buvo įkinkytas ir į šį darbą, nes ir čia jis buvo ne naujokas. Mat, dar prieš į pasaulinį karą jis praktiškai buvo dirbęs šio srityje, būtent Gubernijos fabriky ligonių kasoj (tada tik didesnieji fabriakai tegalėjo tokias kasas turėti). Šiaulių Apygardos (miestas ir apskritys) Ligonių Kasos rinkimus laimėjo socialdemokratai. Vac-

"sulikviduoti", kaip darbininkų išdavikai ir "pasitę šunes"!

Velionis Cahan seniai juos suprato — dar tais laikais, kada jie sėdėjo šalia Lenino sosto. Tai rodo jo sugebėjimą galvoti ir pažinti tiesą.

Nuo to laiko, kai "Forward" pasuko savo liniją prieš bolševizmą, tai ir lietuviams socialistams palengvėjo kova. Anksčiau, kai lietuviai darbininkai susitikdavo, daugiausia drabužių pramonėje, su žydais socialistais, jie nuolat girdėdavo juos giriant "darbininkiską valdžią" Rusijoje ir cituojant dienraščio "Forward" žodžius. Dažnai tie lietuviai darbininkai kreipdavosi žodžiu ir laiškais ir į "Naujienų" redakciją, klausdami, kodėl tik "Naujienos" yra griežtai nusistatę prieš Lenino diktatūrą, tuo tarpu kai visų kitų tautų socialistiniai laikraščiai, ypač "Forward" pritaria sovietų valdžiai?

Cahano "atsivertimas" atmosferą prablaivė, ir mes jam už tai visada būsimė dėkingi.

lovos buvo taip pat išrinktas į Tarybą, o ši išrinko jį į Valdybą, kurios pirmininku jis išbuvo kelerius metus. Kas nežino, kad visur pradžią yra sunki, tokia ji buvo ir šią taip naudingą darbininkams organizaciją kuriant. Tuos sunkumus įveikti Vaclovas nesigailėjo nei laiko nei vargo, todėl kasa jau iš pirmųjų dienų buvo įstatyta į sveikatos vėžes ir pajėgė duoti nariams daugiausia, kiek esamomis sąlygomis buvo galima. Vaclovo asmuo daug reikšė tiek nariams, tiek gydytojams, kurie Ligonų Kosose vaidina didelį vaidmenį.

Didelį nuopelną Vaclovas turi kaip liaudies švietėjas.

"Kultūros" Bendrovei susilikvidavus jos darbą toliau tęsė Kultūros švietimo Draugija. Ji leido toliau daug kieno ir JAV skaitytą "Kultūros" žurnalą. Vaclovas buvo tos draugijos pirmininkas. Draugija įsteigė Povilo Višinskio vardo liaudies universitetą, suspiesdama į jį geriausius mokytojus ir kitus pažanguosius švietuosius. Tai buvo gal geriausias Lietuvos liaudies universitetas. Jo paskaitos buvo ne pripuolamos, bet sudarė išstus kursų — istorijos, literatūros, politinės ekonomijos ir t.t. Paskaitos darbininkų tarpe turėjo pasisekimą, jos buvo gausiai lankomos.

Vaclovas buvo vienas uoliųjų universiteto mokytojų ir labiausia klausytojų mėgiamas — jo paskaitos visuomet buvo gausiai lankomos.

Atidarius gimnaziją suaugusiems Vaclovas buvo ten paskiestas mokytoju, o vėliau kurį laiką buvo ir jos direktoriu, mokytojų ir mokinių gerbiamas. Gimnaziją lankė daugiausia savo jėgomis norį prasimušti iš biednuomenės kilę tarnautojai.

O kiek gražių minčių yra pabrėžęs Vaclovas įvairiose kalbose, pasakytose dideliuose darbininkų (pvz. gegužės 1 d.) mitinguose ir kitomis progomis! (Bus daugiau)

Anglijos esą geresni šautuvai

LONDONAS. — Du britų pėstininkų ginklų ekspertai, generolai Richard Gale ir Colin Barber, išvyko į Washingtoną tartis su savo kolegomis iš JAV armijos.

Anglai sakosi išradę nuostabiai gerus šautuvus ir, laikydami ginklų standartą susitarimų, nori juos įvesti į Atlanto šalį armiją.

kalbos atstovai, buvo skiriamos lietuvių kalbos gramatikos. Jos ėmė rodytis apie XVII a. vidurį.

Maž. Lietuvoje pirmoji spausdinta lietuvių kalbos gramatika buvo parašyta Danieliaus Kleino (1609—1666) 1653 m. (Grammatica Lituanica), o 1654 m. jo išleistas sutrumpintas ir vokiškas jos leidimas (Compendium Litvanico — Germanicum oder Kurtze und ganz deutliche Anführung zur litauischen Sprache). Kleinas atremia priekaištus tų, kurie sakė, kad lietuvių kalbai nesą galima parašyti gramatikos, nes jos lytis esančios nenusistojusios, įvairios, kalba esanti sumaišyta su svetimais žodžiais. Kleinas atsako, jog panašiai esą ir lotynų bei graikų kalbose, bet jos gramatikos turinčios. Reikia tik nustatyti normas, ir to įvairavimo būsią galima išvengti. Tokias normas savo gramatikoje Kleinas ir stengėsi duoti tiek rašybos, tiek tarties, tiek linksniavimo, asmenavimo bei įvairių kalbos dalių vartojimo, tiek sintaksės. Kleino gramatika buvo rūpestingai ruošama, kad įtikytų kiek galima visiems Maž. Lietuvos lietuviams, panaudojant pastabas ir patarimus iš įvairių Maž. Lietuvos vietų kilusių kunigų lietuvių kalbos žinovų.

Bendrinė kalba daug greičiau susitvarkė ir nusistovėjo Maž. Lietuvoje negu Didžiojoje. Tai atsitiko pirmausia dėl to, kad Maž. Lietuvoje visas gyvenimas buvo daugiau centralizuotas, organizuotas ir bendrinės kalbos tvarkymu jau iš pat pradžių rūpinosi tam tikros komisijos, o pačiame lietuvių kalbos plote nebuvo tokio didelio tarminio įvairumo. Didž. Lietuvoje sąlygos čia buvo kitokios.

1. Lietuvių kalbos gramatikos

Specialiai bendrinei kalbai tvarkyti, nustatyti jos normoms bei taisyklėms, kurių turėtų laikytis visi tos

kėjusiu lietuvių. Bet ir šiaip lenkų kalboje randame kiek lietuviškų žodžių (pvz. *więcierz* iš liet. *venteris*, *kumpie* iš liet. *kumpis* ir kt.). Taip pat lietuviškų skolinių yra rytinių kaimynų gudų (iš dalies ir rusų) kalboje, jau nekalbant vėl apie gausius lituanizmus kalboje rytinės Lietuvos (Vilniaus krašto) gyventojų gudų, kurių tarpe yra nemaža ir sugudėjusių lietuvių. Pvz. *wiencier* (taip pat ir rusų *venter* bei *plater*) skolinatis iš liet. *venteris*, *koūš* — iš liet. *kaušas*; toliau gud. *unia* — iš liet. *javinė*, *eūja* — iš *jauja*, *noūda* — iš *nauda*, *bonda* "kepta duona, užtarnautas lauko gabalas" — iš *banda* ir kt.

Lietuvių kalbos įtaka taip pat yra atsiliepusi Mažosios Lietuvos bei Rytprūsų vokiečių tarmėje. Ir čia randame nemažą lietuviškų skolinių.

Lietuvių kalbos skolinių yra ir latvių, ypač pasienio, kalboje; taip pat, žinoma, randame latvių (leticizmų) lietuvių kalboje.

Bendrinė kalba

Lietuvių kalba, atskilusi iš baltų prokalbės, nebuvo griežtai vienoda, vienyalytė. Amžių būvyje ji ėmė skilti į tarmes, daugiau ar mažiau viena nuo kitos besiskiriančias ir natūraliai savo keliu toliau besiplėtojan-

98 Žr. Otto Natau, Mundart und Siedlung in nordöstlichen Ostpreussen. Be skolinių, lietuvių kalba čia yra pavėkusi vokiečių tarmės fonetiką. Vokiečių kalbininkai pažymi lietuvių artikuliacijos ir akcento įtaką (žr. A. Bach, Geschichte der deutschen Sprache, 1938, 108).

Chicagos miesto paruošiamosios mokyklos

Chicagos miestas išlaiko tris paruošiamosios mokyklas tolimajam mokslui tęsimui universitete. Jų viena, Wright Junior College, 3400 N. Austin Av., yra miesto šiaurėje, kita, Herzl Junior College, 3711 Douglas Blvd., vakaruose ir Wilson Ju-

nior College, 6800 Stewart Ave., pietuose. Visos institucijos turi beveik visai vienodą dviejų metų programą, kuri yra sudaryta norint duoti pirmųjų dviejų metų universiteto semestrus, paruošti studentus profesinėms studijoms ir praplėsti bendrąjį išsilavinimą.

Šios paruošiamosios mokyklos yra pripažintos North Central Association of Colleges and

Secondary Schools, o taip pat ir Illinois universiteto. Chicagoe gyvenantiems studentams mokslas nemokamas; tačiau reikia mokėti \$10 bendrųjų išlaidų mokesčio per semestrą. Ne Chicagoe gyvenantieji studentai moka \$11.50 už vieną semestro valandą (pilnas semestras \$369). Paskaitos dėstomos dieną ir vakare. Registracija ateinančioms

mokslo metams prasidės rugsėjo 13 d. ir baigsis rugsėjo 19 d. Smulkesnių informacijų apie studijas Chicagos aukštesiose mokyklose galima gauti pas L. Grinių (AB 4-3722) arba D. Kamarauskaitę (SP 2-5415), Chicagos Liet. Stud. D-jos valdybos narius.

POBŪVIS PAS E. ASCILAITE

Rugsėjo 5 d. vakare ponios A. Alexander namuose buvo šauni "Shower party" panelei Emai Amilijai Ascilaitei, kuri šį mėnesį ruošiasi ištėkti už Antano J. Petraičio. Ta proga p. Aldona Kičienė sukvietė paneles Ascilaite giminės ir draugės ir jos namaitės gražių ir erdvų namų, 5010 W. Concord Pl., kur buvo sunešta labai gražių ir vertingų dovanų, o svečiai buvo gardžiai pavaišinti.

Žinoma, mums teko truputį pavargti, kol panele E. A. Ascilaite grįžo su A. J. Petraičiu iš susitikimo, nieko nežinodama, kad jai ruošiamas staigmena. Abu jaunuoliai priklauso "Pirmyn" chorui ir kitoms lietuvių organizacijoms.

Svečių buvo labai daug susirinkę, kad tik dviejuose butuose tesusitilptų. Vėliau susirinko ir vyrai pasivašinti. Visų svečių vardus būtų sunku ir suminėti.

Ta proga linkiu jauniems laimingų vestuvių ir gyvenimo, sveikatos ir visko, ko jų širdis trokšta. Graži padėka p. A. Kičienei už tokias puikias ir gausias vaišes. Ten buvusi O. S.

Dėl prieškarinių ekonominių lietuvių-vokiečių santykių

Atėjo laikas tuos prieškarinius santykius tarpe dviejų kaimynų patvarkyti kiek sąlygos leidžia, nors pati Lietuva dar tebėra okupuota. Tie lietuvių dabar atsiderę tremtyje vakaruose, nuo Austrijos iki Australijos, jei turėtų iš prieškarinių laikų, taip sakant, "un-

finished business", turėtų dabar apie tai pasirūpinti neatidėliojant pranešti apie tai savo oficialioms įstaigoms, Legacijoms ir Konsulatams, žinias kiek ir kokio turto jiems priklauso iš Vokietijos arba kiek kokio turto jie liko kalti vokiečiams. Šios žinios turėtų pasiekti Lietuvos įstaigas galimai greičiau. Pirmiausiai, kiekvienas šiuo klausimu interasuotas tegu praneša rugsėjo 15 d. tik preliminarines žinias, gi kiek vėliau tepraneša galimai tvirtai dokumentuotas. Neuzmirština, kad čia nekalbama visai apie karo laikų išpareigojimus, bet tik apie prieškarinius turto reikalus.

—Lietuvos Pasiuntinybė.

CICERO

Susirinkimai, parengimai ir AL Tarybos konferencija

Kaip jau buvo pranešta, Liet. Raudonosios Rožės Klubas po savo mėnesinį vasaros pertraukos davė mėnesinį susirinkimą turėjo rugs. 7 d. vakare, Liubovės svetainėje. Narių atsilankė nemažai. Po formalios darbotvarkės perskaitytas ALT Chicago skyriaus kvietimas į metinę konferenciją rugs. 30 d. Lietuvių Auditorijoje. Išrinkti atstovai ir paskirti labai kukli auka, bet geriau negu nieko.

Ligonijų globėjai pranešė apie rimtai sunegalavusius M. Davis buvo gydytojų priežiūroje 14 savaitės. Eddie Skade, savininkas svetainės ir taverno 1500 S. 49th Ave., guli ligoninėje ir laukia nuosprendžio dėl operacijos.

Pikniko komitetas pranešė, kad savo uždavinį atlikęs. Pačių narių dalyvav'o labai maža, tai ir pelno nedaugiausia gauta.

Metinis parengimas bus lapkričio 4 d. Liubovės svetainėje. Kaip praity, taip ir ši kartą, parengimas bus šaunus. Apie 30 narių gaus dovanas už neimimą pašalpos per 10 ir 20 metų.

Netikėta slaugmena: perskaitytas atsišaukimas (anglų kalba) dėl masinio žmonijos žudy-

mo. AL Tarybos Vykd. Komitetas plačiai ragina visus piliečius siųsti prašymus kongresmanams, idant jie remtų tą genocido bilių. Tai rimtas sumanymas. Tiek pavieniai, tiek ir organizacijos turi kelti balsą tuo reikalu. Keletas pasisakė už sumanymą klubo vardu kreiptis į kongresmanus, bet P. G. pasiūlė palikti tolimesniam svarstymui, nes, girdi, tai politinis reikalas. Neveltui P. Tarulis pastebėjo: "Tai pasitarinimas komunistams". P. G. nėra komunistas, tai kodėl daro jiems tokia paslauga? Tur būt, iš mandrumo ar pavydo, kam ne aš. —D.

LSS 4 kuopos susirinkimas

"Naujių" patalpose buvo LSS 4 kp. susirinkimas. Pirminkavo drg. Kondroška, sekretoriavo drg. J. Žukauskas. Į susirinkimą išliejo kelios naujos jaunos jėgos. Išrinkti 3 atstovai į ALT Chicago skyriaus konferenciją, kuri įvyks rugs. 30 d. Chicagoje. Taip pat perrinkti atstovai į JAV Liet. Bendruomenę. Ateinančiame posėdyje numatyta išdribti projektą jaunųjų s. d. narių veiklai.

Susirinkimas labai gyvai praėjo. As.

MAZIAU SIEMET TESIMAUDĖ

Šią vasarą Chicago paplūdimius (beaches) aplankė 5,161,046. Tuo tarpu perleistas metais paplūdimiuose buvo priskaičiuota 6,690,586 žmonės, o 1947 m. dar daugiau — 10,854,035.

Yards 7-3526, Res. Rivers 7-0057

DR. G. J. BYLAITIS
VIDAUS IR NERVŲ LIGŲ GYDYTOJAS

DR. J. G. VALAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4038 SO. ARCHER AVE.

Val. kasd. 6-9 pm, šest. 1-6 pm išskyrus sekmadi. ir trečiadienį.

Dr. Joseph F. Meus, Opt.

Val. 10:00 ryto iki 6:00 vakaro Pirm. ir ketvirt. 10:00 iki 9:00 vak. 3982 Archer Ave. Lafayette 3-4151

KEY & LOCK SURGEON

Master Locksmith
Door checks repaired by factory methods. Safes opened and repaired. Auto locks repaired. Keys fitted and combinations changed. Emergency Road Service.
7113 S. Chicago Av. or 811 E. 71st Call Midway 3-6117

CONRAD Photo Studio

(Lietuviai fotografas)
Specialybė vestuvės.
\$15.00
vertės dovana jaunavedžiams, atnešus šį garsinimą.
414 W. 63 ST.
Telefonai: ENG. 4-5840 ENG. 4-5883

Mes įvesime GUN TYPE, pilną alyvos CONVERSION BURNER vietoj jūsų dabartinio furnaso, TAIP PIGIAI, KAI

\$349.00 SU VISKUO
ISKAITANT 275 GALIONŲ ALYVOS TANKĄ
LENGVI ISSIMOKEJIMAI — GARANTUOTA PHA RATA.
Telefonas Republic 7-9308
STA-BOL HEATING CO.
2011 West 69th Street CHICAGO 36, ILL.

TURIME DIDELI PASIRINKIMĄ:

DEIMANTŲ LAIKRODŽIŲ BRANGMENŲ SIDABRINIŲ INDŲ SIENINIŲ LAIKRODŽIŲ RADIO IR TELEVIJŲ APARATŲ IR KT. PREKIŲ
John A. Kass Duodama 1 metų Garantiją
Lengvais Išmokėjimais
JOHN A. KASS
4102 ARCHER AVENUE
(Prie Mozart Street)
Tel. Lafayette 3-8617
Seniausia Lietuvių Jewellery Krautuvė Brighton Parke Įsteigta 1915 metais

RITATAUČIAI DAKTARAI

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso Telefonas: Yards 7-0554
Jei neatliepia šaukto: Res. Tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmadienį nuo 10 v. iki 12.

Dr. Kazimieras MICHEL

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinius, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų, 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys asaroja ar niežti, negalite siūlo įverti ir adatą, akys bijo aštrios šviesos, neįžiūrite skaityt, užkeikt pasitarti pas Dr. Michel —nieko nekainuos.
Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas Yards 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras patarnavimas. Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patirtis

Tel. Yards 7-1829

Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akių Dirsutvė

756 WEST 35th STREET

Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.

Trečiadieniais tik susitarus.

Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. R. P. Lutkus

LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS

Akių Egzaminavimas Akių Pritaikymas ir Lensų Pataisymas

7054 SO. WESTERN AVENUE

Telefonas Walbrook 5-4353

Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien. Trečiadienį ir šeštadienį tik susitarus

NUO UŽSISENĖSŲ, ATVIRU SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR OPOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRU IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždeklite LEGULO Ointment. Jo gydomosios ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsime ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perstėjimą ligos vadinamos ATHELETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplėšimą tarpiniųjų. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perstamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wis., arba atsiųskite money orderį į LEGULO, Department J, 4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

VISKO UŽTEKTINAI TUOJ PRISTATOM

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radijo, televizijos setai, baldai vaikams.
Žemos kainos, lengvi išmokėjimai
DIDELIS PASIRINKIMAS
Baldai pagal užsakymą.
ROOSEVELT Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd. SEeley 3-4711

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

IS Stoties W. G. E. S.

5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro

LIETUVISKOS VAKARUSKOS

Tel. Hemlock 4-2413

7121 SO. ROCKWELL ST.

Chicago 29, Illinois

NAUJENOS buvo ir tebėra geriausias Amerikos lietuvių draugas.

Fordomatic užkariauja kraštą!

Niekas negali jam prilygti! Taip sako tie, kurie bandė važiuoti su Fordomatic. Tai yra naujasis, geriausias ir lanksčiausias automatinis jėgos perteikimas automašinos.

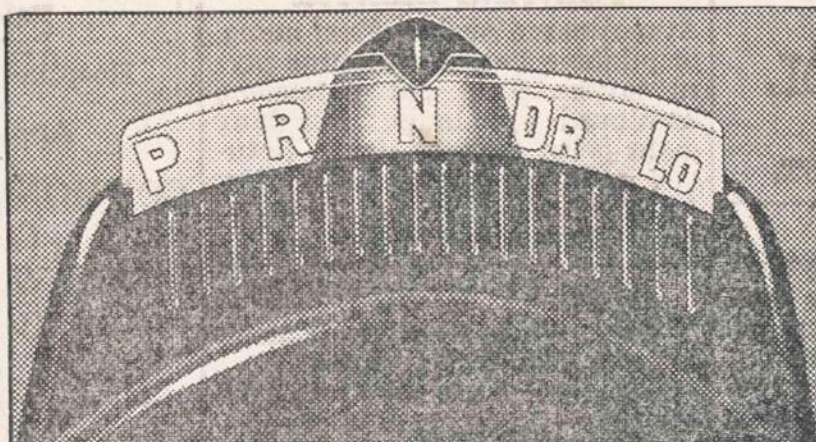
Su Fordomatic mašina momentaliai pajuda iš vietos... Greit sumažina ar padidina greitį... Saugiai valdo stabdžius leidžiantis nuo kalno... Ir važiuoja švelniai kaip šilkas!

"Su Fordomatic važiuoji kaip su jėga!" "Su juo Fordas yra ekonomiskiausia mašina!" "Tai yra paskutinis žodis automatiniam vairavimui!" "Fordomatic yra švelniausias iš visų automatinų vairavimo priemonių!"

TRYD DIDELI PASIRINKIMAI!

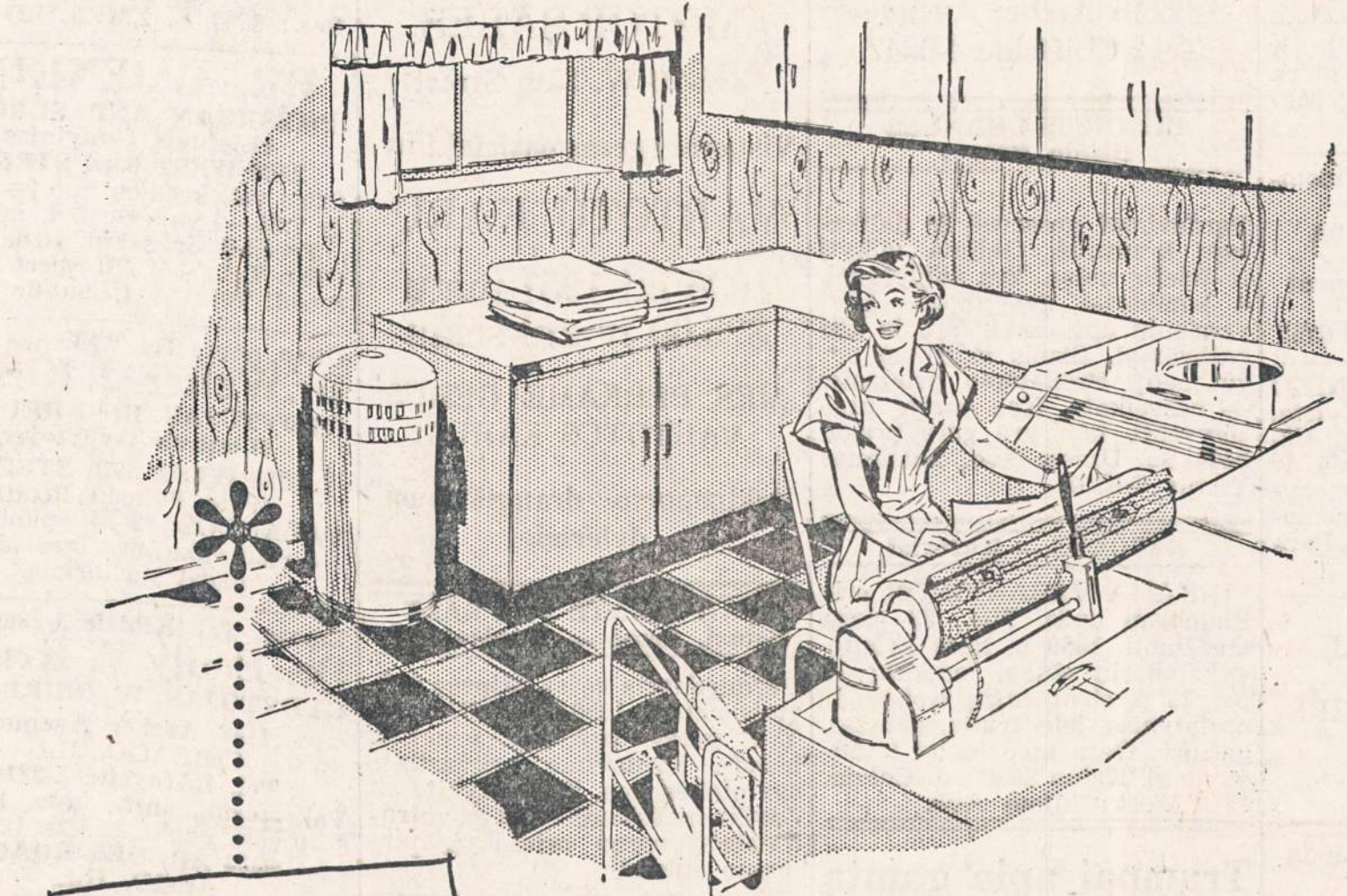
Iš visų pigių mašinų tik Fordas siūlo tris transmisijas. Jūs galite turėti naują Fordomatic, kuris turi visus geriausius senųjų transmių bruožus ir yra geriausias ir lanksčiausias automatinis jėgos perdavimas. Jūs galite turėti lengvą Overdrive*, kuris taupo ne tik motorą, bet ir apie 15% kuro. Jei norite, pagaliau, galite turėti švelnų, paprastą Conventional Drive.

SAUGIAUSIAS SELEKTORIUS! Fordomatic Semaphore Drive selektorius yra įrengtas centre prie "neutral" padėties... skiria pirmyn ir atgal padėtis taip, kad klaidų padaryti nebegalima! Selektorius padėties yra apšviestas skirtingomis spalvomis, kad palengvintų selektoriaus padėčių atpažinimą nakties metu.

Ateik ir pamėgink važiuoti su Fordomatic

FORD DEALERS OF METROPOLITAN CHICAGO

5 DAY FREE HOME TRIAL

Use an Electric Dehumidifier in your home for five days... FREE! Simply phone or write our nearest store... the Dehumidifier will be delivered to your home without charge or obligation.

You can use your basement all year 'round when you have an Electric DEHUMIDIFIER!

Nesiduokit drėgmės išvejami iš savo namo rūsių tvankios vasaros mėnesiais. Dehumidifier pašalina drėgmę iš oro... sulauko vamzdžių lašėjimą, baldų musojimą ir inagių rudijimą. Pavartokit Frigidaire Dehumidifier savo namuose 5 dienas... nemokamai ir be įsipareigojimo... pamatykit patys koks skirtumas pasidaro!

Visa, ką turit daryti, tai išprausti mygtuką i bet kuri elektros junginį. Naujasis Dehumidifier kilnojamas... galit bet kada jį lengvai priartinti kur labiausiai reikalingas. Nereikia įvairių teriojančių chemikalų pirkti, nė mainyti... operavimo kaštai taip pat žemi.

Pasinaudokit šiuo išbandymo pasiūlymu... telefonuokit arba parašykite artimiausiai jum mūsų krautuvei šiandien.

CONVENIENT MONTHLY TERMS

See the new Electric Dehumidifiers at your dealer's or our nearest store.

PUBLIC SERVICE COMPANY OF NORTHERN ILLINOIS

NEMUNO knygyne parduodame ir išrašome vokiečių kalba knygas iš Vak. Vokietijos, Šveicarijos ir Austrijos.

Knygyne gaunami žurnalai: Kary, Pėdėda, Nemunas, Darbas, Tėvų Kelias, Lietuvių Dienos, Kolumbijos Lietuvis, Laiškai Lietuviams, Eglutė, Mūsų Vytis, Gėris Aidas.

Dienraščiai: Draugas, Naujienos. Savaitraščiai: Tėviškės Žiburiai, Dirva, Keleivis, Sandara, Vienybė, Laisvoji Lietuva, Darbininkas.

Turime naujausius leidinius, išėjusius Amerikoje ir Vokietijoje. Gavome vėl daug senų knygų ir gaidų, išleistų Lietuvoje ir Amerikoje.

Užsakymus adresuokite: LIETUVIŲ KNYGYNAS NEMUNAS 3143 SO. HALSTED ST. Telef.: Victory 2-3314 CHICAGO 8, ILL.

TAUPINTOJŲ SKAICIUS DIDĖJA

Atsilankiusieji džiaugiasi gražiai įrengta mūsų raštine ir skubiu patarnavimu. Taupytojams mokame geras dividendus. Priėmiamomis sąlygomis skoliname pinigus už namus. Parduodame ir keičiame Jungtinių Amerikos Valstybių Taupymo Bonus.

Visų santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois Telefonas: HAYmarket 1-2028.

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandų vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 vidudienio.

NE TIK ŠIMET, BET JAU PER 46 METUS

LIETUVIAI PELNINGAI TAUPO

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill. JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Vlginia 7-7747 Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.C.

BŪKIME TIKRAI ŽMONIŠKI

Nukreipkite savo mintis anapus Atlanto, į dabartinę Vokietiją, tremtinių pavadintą jau III-jo karo pafronte, kur atitinkamu laiku vėl maišysis žemės su dangumi, vėl fronto ugnys naikins gyvybes ir kultūrą — kaip tai buvo ir tebėra Lietuvoje ir kaip kad dabar vyksta Korėjoje, kur liejamas kraujas narsių Amerikos sūnų ir dukterų.

Dar šiandien tebeprisimenu, kaip buvo džiugu, kai prieš porą metų New Yorko stotyje pamatė savo dėdę, kuris manęs laukė 4 metus ir su džiaugsmo ašaromis tarsitė pasitikimo šeimai, ištrūkusią iš karo griuvėsių. Taip buvo kuone visiems.

Tokių lietuvių susitikimų šiaurės Atlanto, labiau ar mažiau džiaugsmingų, po II-jo karo buvo daugiau 24,000 tačiau 9,000 mūsų tremtinių tebėra atskirti nuo laisvojo pasaulio gyvenimo ir nuo savųjų.

Net ir dabar tebestoviu prieš akis kitas vaizdas, sunkus prisiminimas, tai mano atsisveikinimas Vokietijoje su tais, kurie ten liko didesniai vargū, nevilčiai ir III-jo karo pavojaus. Ir dabar rodo, tebeatai jų liūdus, lietus veidus ir tebegirdžiu jų tartus žodžius: "Pasirūpinkite ten nuvykę ir dėl mūsų."

Ak, sunku būtų suskaičiuoti visus tuos bendrus tremtinių vargus, kai buvome prieš aplėpti, kankinti, išvyti iš namų ir neturėjome, rodo, pasaulio ramios vietos. Ir skaudžiausia, kad dalis to paties likimo brolių, išsaugojusių gyvybę per fronto ugnis ir bombų krušą, besilgėjusių savųjų šiaurės Atlanto, pagaliau liko už tų jiems užtrenktų emigracijos durų, nes jie invalidai, ligonys, seneliai, vaikai, nedarbingi ir su tais visais dar mažutėlis skaičius darbingų, tačiau neturėjusių laimės išemigruoti.

Mes šiaurės Atlanto — esame vienintelės jų viltys ir paskutinė pagunda jų sunkiose vargo dienose. Taigi BALFAS ir paskelbė tremtinių pagalbos vąjį, pakvietė tulką visas lietuviškas organizacijas ir atskirus veikėjus, kad būtų išvystyta labai sėkminga veikla naujiems pajamų šaltiniams sudaryti.

Tam tikslui Vajaus Komitetas numatė trejų būdų sudaryti gražias progas patriotiškai besijaučiantiems lietuviams atiduoti auką, skirtą tiems, kurie Vokietijoje alksta, šala, kenčia ligas ir dreba dėl savo neaiškios ateities.

Todėl spalio pirmąją savaitę bus daroma vidaus rinkliava. Tai vienas būdas.

Antras: spalio 7 dieną įvyks didelis vėjus užbaigtųjų koncertas, kuris bus ne kas kita kaip naujakurių ir geradžių gražus ir mielas susitikimas, kokio dar nebuvo New York'e.

Trečias: šio vėjus proga bus išleistas specialus leidinys — Kur bus truputis žinių apie tremtinių emigraciją ir išskurimą, ypač New York'e ir jo apylinkėse; bus šiek tiek kronikos apie BALF'o veiklą ir bus labai daug tremtinių padėkų geradariams vietos lietuviams, kurie juos atsiėmė iš sugriautos Vokietijos; taipgi bus pasiskelbę organizacijos, biznierių ir įvairių profesionalai, kurie tebeturi tikrą lietuviškos garbės jausmą paremti šalpos darbą ir tuo pačiu palaikyti santykius, kaip čia sakamo, per ofisus ir biznius su senaisiais ir naujaisiais.

Sis, trečiasis pajamų sudarymo būdas, tas leidinio atspausdinimas, yra pats gražiausias ir idomičiausias būdas, nes tai bus ryškus dokumentas, kalbas apie mus pačius ir naujuosius ir senuosius; ir jo pasiekimas priklausys nuo visų lietuvių paramos.

Juk bus gražu paimti ir rankas leidinį ir matyti, kiek lietuvių, nuo seniau Amerikoje gyvenančių, padėjo tremtiniams jų tragiškoje padėtyje, su kokia meile tremtiniai atsidėjo savo geradariams; ir kiek yra nors po 1 dolerį vąjį parėmusių, nes ir tokie geraširdžiai bus suminėti leidinyje. Labai bus įdomu pavyrti atidžiai puslapius ir sužinoti, kiek pagaliau tremtinių iš apsilėidimo ar užsimiršimo bus nespėję viešai atsidėkoti savo gelbėtojų, kurie jam ištiesė ranką sunkiausioje gyvenimo nelaimėje. Labai bus malonu rasti skelbimų ir reklamų skyriuose savus klubus, organizacijas, kompanijas, savus biznierių ir profesionalus, kurie kelių dolerių auką paims puslapi ar jo dalelę ir tuo pačiu įeis į savo brolių rėmėjų sąrašą.

Gana vykusiai yra sumegstas sumanymas išleisti tokį daug pasakantį leidinį, nes čia, iš vienos pusės, visi atlieka gražią ir būtiną prievole, kuri kitomis progomis gal ir brangiau kaštuotų; iš antros pusės, tai mūsų žmoniškumo parodymas ne žodžiais, bet darbais. Leidinyje mes patys — kaip veidrodyje — pamatysime, kokie iš tikro esame; pagaliau tas leidinys duos pelno, ir tai eis tokiems nelaimės broliams, kurie, ištrūkę iš dabartinės per daug jau sunkios padėties Vokietijoje, būtų už visus ir jautresni ir duosnesni ir skubėsi ir pagalbą nelaimėse skęstantiems.

Tad tenybūnie nė vieno lietuviu, kuris atsakyti ar vengti bet kurio būdo prisidėti ir paremti, nes mūsų nusigrįžimas nuo Vokietijoje vargančiųjų dar labiau bus sunkus. Ir kas kitas jiems be padės? Jau niekas nebe padės. Kai patys esame sotūs, išsiuopę, naudojames Amerikos gyvenimu ir įvairiais patogumais, nepraraskime atsakomybės jausmo už anų brolių sunkų likimą. Nepalikime jų suplyšusių, alkanų ir neviltų. Tieskime pagalbos ranką saviešiams!

B. K.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

WAREHOUSE MEN

Mums tuojau reikalinga Prekių priėmimui klerkų Prie prekių vyrų Groserio užsakymų užpildytojų Prekių skaitytojų Pakuotojų

Visi turį mokėti skaityti ir rašyti angliškai. Kreipkitės šiandien

Employment Office, 9-tas aukštas

THE FAIR

State and Adams Street

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

TOOL & DIE MAKER, LATHE HAND AND MACHINIST

GOOD SALARY FOR TOP MAN

5 day week with overtime and free life insurance.

Apply

SERVICE TOOL & DIE

4625-27 W. FULTON ST.

Reikia vyro dirbti maldynėse. Geres mokėstis. Kambarys duodamas, jei reikia. Division St. Bath, 1916 W. Division St.

Reikalingas geras pirmos arba antros rankos kėpėjas. 5513 Belmont. MULberry 5-3772.

ORDER FILLERS and WAREHOUSE MEN

Experience not necessary Immediate openings for several men. Good pay. Hospital and pension benefits.

Apply in person to DOM FALDUTO

Western Tire Auto. Stores 1333 So. Cicero Ave.

Reikalinga patyrusio virėjo ir "grillman", vyriškojo ar moters. Kreipkitės į PALUMBO'S, 9657 So. Western Ave.

Mekaniko sujuvoms mašinoms Patyrusio prie Singer sujuvimo mašinų Kreipkitės į: Standard Sewing Equipment Corp. 1929 S. Halsted St. MO 6-8755.

REIKIA AUTO MECHANIKO Geros darbo sąlygos. Šilta vieta. Garantuota alga plus 50-50. Užvalkai duodama. Aprauda ir apmokamos atostogos. Pirmenybė duodama turinčiam Lincoln-Mercury patyrimą. Lake Park Motors, 5600 Lake Park.

REIKIA PATYRUSIŲ TOOL and DIE MAKERS

Geriausios darbo sąlygos. Aukščiausiasis mokėstis. Geram žmogui. Galima dirbti iki 60 valandų ir dar viršlaiki. Naujas namas, nauji įrenginiai.

GIMCO TOOL MFG. 2335-39 W. Cermak.

vės nauji pastatai. Vokiečiai tikrai energingi ir garbūs žmonės. Prasimano ir sugeba tinkamai tvarkytis net ir į blogiausias sąlygas patekę. Mokslo, technikos ir įvairiose kitose srityse vokiečiai yra daug padarę. Daug jie gali ir ateity padaryti. Jei tik iš jų galvų išgaruos militarizmas bei didybės manija.

Hamburgo didžiuliam aerodromui plevėsuoją Anglijos vėliava. Tačiau vokiečiai viską čia tvarko, ir visi jie angliškai kalba.

Vokiečiai su anglais, matyti, vis labiau ir labiau susipranta. Ir tai visai natūralu: ir vieniems ir kitiems yra aišku, kad jie turi bendrą priešą, būtent aziatinį bolševizmą.

(Bus daugiau)

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

BANK POSITIONS

PERMANENT OPENINGS

STENOGRAPHERS, TYPISTS SENIOR - JUNIOR CLERKS

APPLY PERSONNEL DEPT.

THE LIVE STOCK NATIONAL BANK OF CHICAGO

4150 So. Halsted St. Yards 7-1220

BEAUTY OPERATORS

EXPERIENCED

Steady position Good salary and commission No night work

Call Miss Miller

Whitehall 4-4850

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

TELEVIZIJOS IR RADIOJOS Taisyimas - Pardavimas

Tel.: DANube 6-6887

DAINA TELEVISION CO. 3120 So. Halsted St.

TUCK POINTING

Langų "Caulcing" — kaminus taisom ir plytų darbus darome. Dovanai apskaičiavimas. Paaukite GUS G. JENES 3504 So. Halsted St. Yards 7-2641

JONAS CONRAD TUCK POINTING BIZNYSJE

Atnaujiname nusidėvėjusį namą, pripildome lietus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminus ir apie langus. Per daug metų gerai patyręs darbe lietuvis. Reikalui priėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GROvehill 6-4177.

JOHN G. MEZLAISKIS Generalinis Kontraktoriaus ir Namų Statytojas

Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Perkam lotus. Reikale kreipkitės, gausite teisingą patarimą už prieinamą kainą. 6649 SO. MOZART STREET Tel. GROvehill 6-6588

Mes taisome visokias SIUVAMAS MAŠINAS

Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuomojame mašinas. Duokite mums perdėti koją mišamas mašinas ir elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.

SINGER SEWING MACHINE COMPANY

4222½ Archer Avenue Tel.: CLIFFside 4-6847

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

Pardavimui grosmė ir delikatesų krautuvė. Galima laikyti ir šviežią mėsą. Yra šaldytuvai. 4 kambariai gyvenimui, šilto vandens apšildomi. Yra ir kiti patogumai. Biznis išdirbtas per 20 metų. Pardavimo priežastis — nesveikata. Kas norėtų prasygti, tam yra gera proga. 3404 So. Union Ave. Telefonas Yards 7-6507.

RESORTS — Kurortai

TINKAMA VASARVETEI prie Flambeau upės, Wis., 53 akrų medžiutai. 1350 p. upės kranto. 4 kambarių stuba, moderni. 16 per 28 p. sienmedžių trobelė ir apstatymas, elektrinta, garazas, pašūre. Gera medžioklė ir žuvalvimi. Kaina \$9500. J. Colvin, 3540 West Cullom Ave.

Trumpai apie gamtą

KOPOS TURTINGOS AUGMENIJA

Pasak natūralisto Ammedy, Indianos kopose yra apie tūkstantis įvairių rūšių žydinčių augmenijos. Nuo vidurio vasario mėn. iki gruodžio pradžios galima matyti žydinčią augmeniją: laukines gėles bei kai kuriuos medžius. Vidury vasario mėn. pradeda žydėti šeško kopūstas. Gruodžio mėnesį dar galima matyti žydintį "raganos medelį", kuris taip pat žydi anksti pavasarį. Kai sniegas stiprsta, kai saulė kaitina pelkes, esti gausu purienų, trilijonų, žibucijų ir šimtai įvairių smulkių ruožų ir baltų žiedelių, ypač jų gausu prie Nr. 5 keliuko.

—Kalėdų "gėlė" ponzetija (Poinsettia) Amerikoje nebuvo žinoma, kol Jonas Robert Poinsett, Meksikon atsiustas komissaras, atvežė šio augalo šaknų. Šis augalas turi viršutinę, į klovą lapus panašią žalią raudoną, o apatinę — pašalį žalia. Prieš Kalėdas šis namams papuošti augalas, parduodamas vazose. Taip pat jo lapai vartojami ornamentams.

(8)

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

BEAUTY OPERATORS

EXPERIENCED

Steady position Good salary and commission No night work

Call Miss Miller

Whitehall 4-4850

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

TELEVIZIJOS IR RADIOJOS Taisyimas - Pardavimas

Tel.: DANube 6-6887

DAINA TELEVISION CO. 3120 So. Halsted St.

TUCK POINTING

Langų "Caulcing" — kaminus taisom ir plytų darbus darome. Dovanai apskaičiavimas. Paaukite GUS G. JENES 3504 So. Halsted St. Yards 7-2641

JONAS CONRAD TUCK POINTING BIZNYSJE

Atnaujiname nusidėvėjusį namą, pripildome lietus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminus ir apie langus. Per daug metų gerai patyręs darbe lietuvis. Reikalui priėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GROvehill 6-4177.

JOHN G. MEZLAISKIS Generalinis Kontraktoriaus ir Namų Statytojas

Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Perkam lotus. Reikale kreipkitės, gausite teisingą patarimą už prieinamą kainą. 6649 SO. MOZART STREET Tel. GROvehill 6-6588

Mes taisome visokias SIUVAMAS MAŠINAS

Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuomojame mašinas. Duokite mums perdėti koją mišamas mašinas ir elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.

SINGER SEWING MACHINE COMPANY

4222½ Archer Avenue Tel.: CLIFFside 4-6847

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

Pardavimui grosmė ir delikatesų krautuvė. Galima laikyti ir šviežią mėsą. Yra šaldytuvai. 4 kambariai gyvenimui, šilto vandens apšildomi. Yra ir kiti patogumai. Biznis išdirbtas per 20 metų. Pardavimo priežastis — nesveikata. Kas norėtų prasygti, tam yra gera proga. 3404 So. Union Ave. Telefonas Yards 7-6507.

RESORTS — Kurortai

TINKAMA VASARVETEI prie Flambeau upės, Wis., 53 akrų medžiutai. 1350 p. upės kranto. 4 kambarių stuba, moderni. 16 per 28 p. sienmedžių trobelė ir apstatymas, elektrinta, garazas, pašūre. Gera medžioklė ir žuvalvimi. Kaina \$9500. J. Colvin, 3540 West Cullom Ave.

Trumpai apie gamtą

KOPOS TURTINGOS AUGMENIJA

Pasak natūralisto Ammedy, Indianos kopose yra apie tūkstantis įvairių rūšių žydinčių augmenijos. Nuo vidurio vasario mėn. iki gruodžio pradžios galima matyti žydinčią augmeniją: laukines gėles bei kai kuriuos medžius. Vidury vasario mėn. pradeda žydėti šeško kopūstas. Gruodžio mėnesį dar galima matyti žydintį "raganos medelį", kuris taip pat žydi anksti pavasarį. Kai sniegas stiprsta, kai saulė kaitina pelkes, esti gausu purienų, trilijonų, žibucijų ir šimtai įvairių smulkių ruožų ir baltų žiedelių, ypač jų gausu prie Nr. 5 keliuko.

—Kalėdų "gėlė" ponzetija (Poinsettia) Amerikoje nebuvo žinoma, kol Jonas Robert Poinsett, Meksikon atsiustas komissaras, atvežė šio augalo šaknų. Šis augalas turi viršutinę, į klovą lapus panašią žalią raudoną, o apatinę — pašalį žalia. Prieš Kalėdas šis namams papuošti augalas, parduodamas vazose. Taip pat jo lapai vartojami ornamentams.

(8)

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

BEAUTY OPERATORS

EXPERIENCED

Steady position Good salary and commission No night work

Call Miss Miller

Whitehall 4-4850

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

TELEVIZIJOS IR RADIOJOS Taisyimas - Pardavimas

Tel.: DANube 6-6887

DAINA TELEVISION CO. 3120 So. Halsted St.

TUCK POINTING

Langų "Caulcing" — kaminus taisom ir plytų darbus darome. Dovanai apskaičiavimas. Paaukite GUS G. JENES 3504 So. Halsted St. Yards 7-2641

JONAS CONRAD TUCK POINTING BIZNYSJE

Atnaujiname nusidėvėjusį namą, pripildome lietus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminus ir apie langus. Per daug metų gerai patyręs darbe lietuvis. Reikalui priėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GROvehill 6-4177.

JOHN G. MEZLAISKIS Generalinis Kontraktoriaus ir Namų Statytojas

Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Perkam lotus. Reikale kreipkitės, gausite teisingą patarimą už prieinamą kainą. 6649 SO. MOZART STREET Tel. GROvehill 6-6588

Mes taisome visokias SIUVAMAS MAŠINAS

Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuomojame mašinas. Duokite mums perdėti koją mišamas mašinas ir elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.

SINGER SEWING MACHINE COMPANY

4222½ Archer Avenue Tel.: CLIFFside 4-6847

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

Pardavimui grosmė ir delikatesų krautuvė. Galima laikyti ir šviežią mėsą. Yra šaldytuvai. 4 kambariai gyvenimui, šilto vandens apšildomi. Yra ir kiti patogumai. Biznis išdirbtas per 20 metų. Pardavimo priežastis — nesveikata. Kas norėtų prasygti, tam yra gera proga. 3404 So. Union Ave. Telefonas Yards 7-6507.

RESORTS — Kurortai

TINKAMA VASARVETEI prie Flambeau upės, Wis., 53 akrų medžiutai. 1350 p. upės kranto. 4 kambarių stuba, moderni. 16 per 28 p. sienmedžių trobelė ir apstatymas, elektrinta, garazas, pašūre. Gera medžioklė ir žuvalvimi. Kaina \$9500. J. Colvin, 3540 West Cullom Ave.

Trumpai apie gamtą

KOPOS TURTINGOS AUGMENIJA

Pasak natūralisto Ammedy, Indianos kopose yra apie tūkstantis įvairių rūšių žydinčių augmenijos. Nuo vidurio vasario mėn. iki gruodžio pradžios galima matyti žydinčią augmeniją: laukines gėles bei kai kuriuos medžius. Vidury vasario mėn. pradeda žydėti šeško kopūstas. Gruodžio mėnesį dar galima matyti žydintį "raganos medelį", kuris taip pat žydi anksti pavasarį. Kai sniegas stiprsta, kai saulė kaitina pelkes, esti gausu purienų, trilijonų, žibucijų ir šimtai įvairių smulkių ruožų ir baltų žiedelių, ypač jų gausu prie Nr. 5 keliuko.

—Kalėdų "gėlė" ponzetija (Poinsettia) Amerikoje nebuvo žinoma, kol Jonas Robert Poinsett, Meksikon atsiustas komissaras, atvežė šio augalo šaknų. Šis augalas turi viršutinę, į klovą lapus panašią žalią raudoną, o apatinę — pašalį žalia. Prieš Kalėdas šis namams papuošti augalas, parduodamas vazose. Taip pat jo lapai vartojami ornamentams.

(8)

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

BEAUTY OPERATORS

EXPERIENCED

Steady position Good salary and commission No night work

Call Miss Miller

Whitehall 4-4850

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

TELEVIZIJOS IR RADIOJOS Taisyimas - Pardavimas

Tel.: DANube 6-6887

DAINA TELEVISION CO. 3120 So. Halsted St.

TUCK POINTING

Langų "Caulcing" — kaminus taisom ir plytų darbus darome. Dovanai apskaičiavimas. Paaukite GUS G. JENES 3504 So. Halsted St. Yards 7-2641

JONAS CONRAD TUCK POINTING BIZNYSJE

Atnaujiname nusidėvėjusį namą, pripildome lietus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminus ir apie langus. Per daug metų gerai patyręs darbe lietuvis. Reikalui priėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GROvehill 6-4177.

JOHN G. MEZLAISKIS Generalinis Kontraktoriaus ir Namų Statytojas

Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Perkam lotus. Reikale kreipkitės, gausite teisingą patarimą už prieinamą kainą. 6649 SO. MOZART STREET Tel. GROvehill 6-6588

Mes taisome visokias SIUVAMAS MAŠINAS

Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuomojame mašinas. Duokite mums perdėti koją mišamas mašinas ir elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.

SINGER SEWING MACHINE COMPANY

4222½ Archer Avenue Tel.: CLIFFside 4-6847

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

Pardavimui grosmė ir delikatesų krautuvė. Galima laikyti ir šviežią mėsą. Yra šaldytuvai. 4 kambariai gyvenimui, šilto vandens apšildomi. Yra ir kiti patogumai. Biznis išdirbtas per 20 metų. Pardavimo priežastis — nesveikata. Kas norėtų prasygti, tam yra gera proga. 3404 So. Union Ave. Telefonas Yards 7-6507.

RESORTS — Kurortai

TINKAMA VASARVETEI prie Flambeau upės, Wis., 53 akrų medžiutai. 1350 p. upės kranto. 4 kambarių stuba, moderni. 16 per 28 p. sienmedžių trobelė ir apstatymas, elektrinta, garazas, pašūre. Gera medžioklė ir žuvalvimi. Kaina \$9500. J. Colvin, 3540 West Cullom Ave.

Trumpai apie gamtą

KOPOS TURTINGOS AUGMENIJA

Pasak natūralisto Ammedy, Indianos kopose yra apie tūkstantis įvairių rūšių žydinčių augmenijos. Nuo vidurio vasario mėn. iki gruodžio pradžios galima matyti žydinčią augmeniją: laukines gėles bei kai kuriuos medžius. Vidury vasario mėn. pradeda žydėti šeško kopūstas. Gruodžio mėnesį dar galima matyti žydintį "raganos medelį", kuris taip pat žydi anksti pavasarį. Kai sniegas stiprsta, kai saulė kaitina pelkes, esti gausu purienų, trilijonų, žibucijų ir šimtai įvairių smulkių ruožų ir baltų žiedelių, ypač jų gausu prie Nr. 5 keliuko.

—Kalėdų "gėlė" ponzetija (Poinsettia) Amerikoje nebuvo žinoma, kol Jonas Robert Poinsett, Meksikon atsiustas komissaras, atvežė šio augalo šaknų. Šis augalas turi viršutinę, į klovą lapus panašią žalią raudoną, o apatinę — pašalį žalia. Prieš Kalėdas šis namams papuošti augalas, parduodamas vazose. Taip pat jo lapai vartojami ornamentams.

(8)

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

BEAUTY OPERATORS

EXPERIENCED

Steady position Good salary and commission No night work

Call Miss Miller

Whitehall 4-4850

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

TELEVIZIJOS IR RADIOJOS Taisyimas - Pardavimas

Tel.: DANube 6-6887

DAINA TELEVISION CO. 3120 So. Halsted St.

TUCK POINTING

Langų "Caulcing" — kaminus taisom ir plytų darbus darome. Dovanai apskaičiavimas. Paaukite GUS G. JENES 3504 So. Halsted St. Yards 7-2641

JONAS CONRAD TUCK POINTING BIZNYSJE

Atnaujiname nusidėvėjusį namą, pripildome lietus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminus ir apie langus. Per daug metų gerai patyręs darbe lietuvis. Reikalui priėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GROvehill 6-4177.

JOHN G. MEZLAISKIS Generalinis Kontraktoriaus ir Namų Statytojas

Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Perkam lotus. Reikale kreipkitės, gausite teisingą patarimą už prieinamą kainą. 6649 SO. MOZART STREET Tel. GROvehill 6-6588

Mes taisome visokias SIUVAMAS MAŠINAS

Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuomojame mašinas. Duokite mums perdėti koją mišamas mašinas ir elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.

SINGER SEWING MACHINE COMPANY

4222½ Archer Avenue Tel.: CLIFFside 4-6847

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

Pardavimui grosmė ir delikatesų krautuvė. Galima laikyti ir šviežią mėsą. Yra šaldytuvai. 4 kambariai gyvenimui, šilto vandens apšildomi. Yra ir kiti patogumai. Biznis išdirbtas per 20 metų. Pardavimo priežastis — nesveikata. Kas norėtų prasygti, tam yra gera proga. 3404 So. Union Ave. Telefonas Yards 7-6507.

RESORTS — Kurortai

TINKAMA VASARVETEI prie Flambeau upės, Wis., 53 akrų medžiutai. 1350 p. upės kranto. 4 kambarių stuba, moderni. 16 per 28 p. sienmedžių trobelė ir apstatymas, elektrinta, garazas, pašūre. Gera medžioklė ir žuvalvimi. Kaina \$9500. J. Colvin, 3540 West Cullom Ave.

Trumpai apie gamtą

KOPOS TURTINGOS AUGMENIJA

Pasak natūralisto Ammedy, Indianos kopose yra apie tūkstantis įvairių rūšių žydinčių augmenijos. Nuo vidurio vasario mėn. iki gruodžio pradžios galima matyti žydinčią augmeniją: laukines gėles bei kai kuriuos medžius. Vidury vasario mėn. pradeda žydėti šeško kopūstas. Gruodžio mėnesį dar galima matyti žydintį "raganos medelį", kuris taip pat žydi anksti pavasarį. Kai sniegas stiprsta, kai saulė kaitina pelkes, esti gausu purienų, trilijonų, žibucijų ir šimtai įvairių smulkių ruožų ir baltų žiedelių, ypač jų gausu prie Nr. 5 keliuko.

—Kalėdų "gėlė" ponzetija (Poinsettia) Amerikoje nebuvo žinoma, kol Jonas Robert Poinsett, Meksikon atsiustas komissaras, atvežė šio augalo šaknų. Šis augalas turi viršutinę, į klovą lapus panašią žalią raudoną, o apatinę — pašalį žalia. Prieš Kalėdas šis namams papuošti augalas, parduodamas vazose. Taip pat jo lapai vartojami ornamentams.

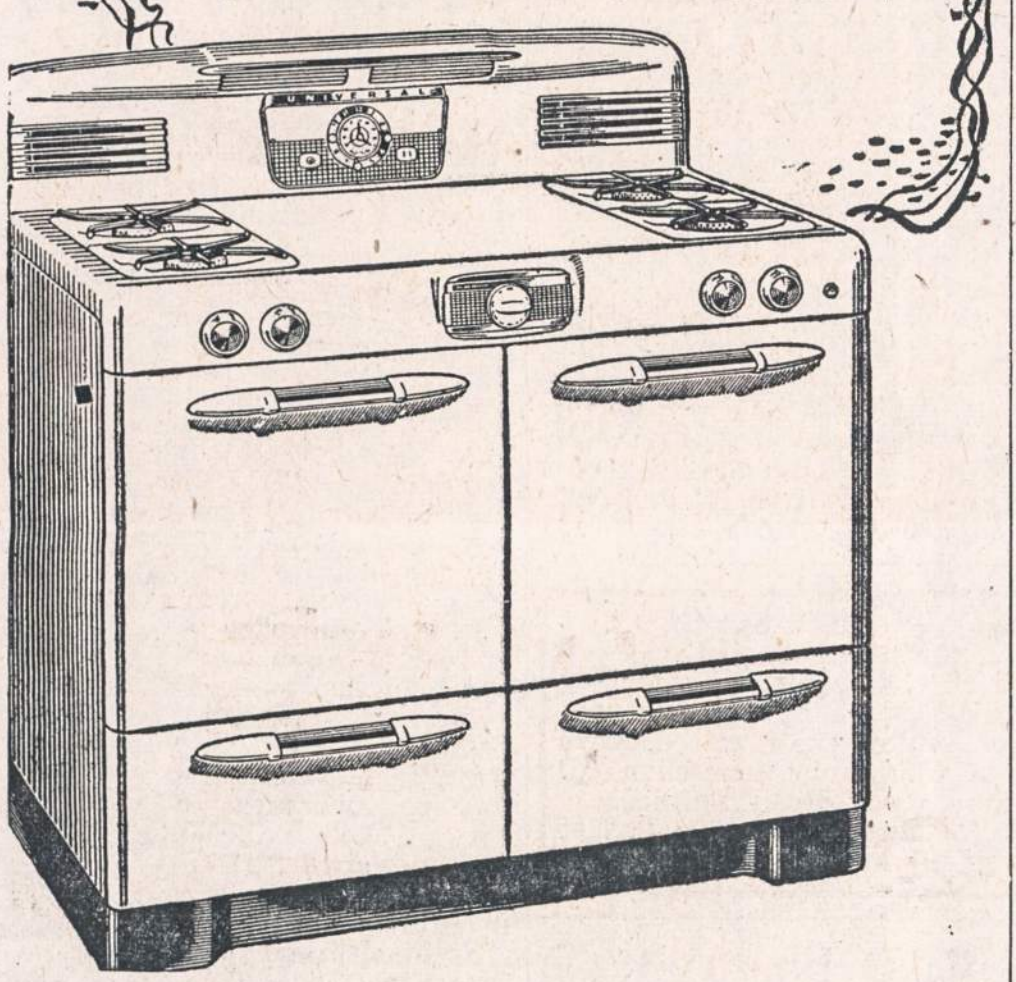
(8)

UNIVERSAL

SEE IT AT

TRAFICANTE'S

the Range that lasts forever!

Universal

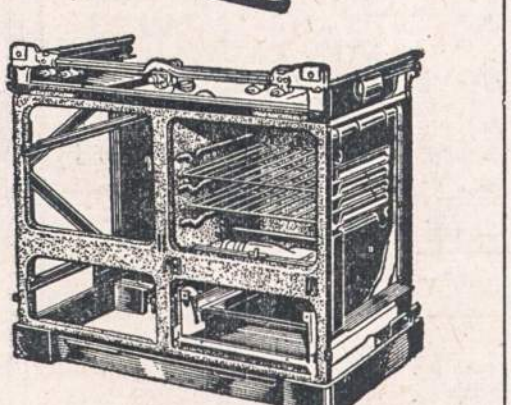
GAS RANGE

IS PRACTICALLY SERVICE FREE

All Universal burners last forever, and are guaranteed for life.

SKYSCRAPER CONSTRUCTION

The skyscraper type of construction is why burners are always straight, doors always fit, food is always level, and ranges always perform like new.

Acid-resisting Titanium porcelain is used on all enameled surfaces — top, sides and front. The fear of stains from spilling milk or fruit juices does not exist for the owner of a Universal Gas Range. Titanium enamel stays white.

- Simmer-Save Burners
- Extra Large 17" Oven
- Absolutely Smokeproof and Fireproof Broiler
- Fluorescent Light. Convenience Outlet. Timer
- Stainless Porcelain enamel all over

POKARINĖ EUROPA APLANKIUS

(KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI)

Rašo DAN KURATIS

(Tęsinys)

Tiltas pastatytas didelėje aikštėje prie aerodromo. Jis lyg nulenktas tiesiai ir vakarus, ir Amerikos pusę. Žemai yra surašyti vardai tų, kurie žuvo, vykdydami susisiekimą "oro tiltu".

Liepos 10 d. buvo oficialus minėto paminklo atidarymas. Susirinko prie jo per 100,000 berlyniečių. Dalyvavo Amerikos ir Vokietijos valdžij pareigūnai. Atvyko ir iškilmes ir Bernard Baruch, buvęs kelių Amerikos prezidentų patarėjas.

Amerikos vyriausias atstovas savo kalboje priminė, kaip Berlyno gyventojai — seni, jauni ir vaikai — nešė akmenis "milžiniškam aerodromui įrengti, kad galėtų dideli lėktuvai nusileisti. Tai buvo labai svarbu oro tiltą vykdančiam.

Padrąsino jis Berlyno gyventojus, kad jie nenustotų vilties, nes Amerikos nusistatymo remti juos ir toliau niekas negali palaužti.

Berlyno gyventojai yra pasiryžę nepasiduoti bolševikams. Žinoma, čia kalbu apie tuos, kurie yra vakarų pusėje. Kaip žinia, miestas yra padalintas į keturias dalis. Rytų dalis yra rusų okupuota, o kitos dalys — amerikiečių, anglų ir prancūzų.

Vakariečių okupuoto Berlyno vokiečiai mato, kas dedasi sovietų daly, todėl jie rodo vis didesni pasiryžimą ir kovingumą nepasiduoti. Pagaliau ir jiems patiems teko ant savo kailio patirti sovietų okupacijos malonumus.

Ir vis dėlto, jei karas kiltų, tai greičiausiai Berlynas rusų bent laikinai būtų okupuotas. Oro tiltas nebūtų galima vokiečiams padėti. Bet kol karo nėra, tai vakarų Berlyno gyventojai nėra rusų agentų terorizuojami ir jaučiasi laisvi. Už tai jie vakariečiams yra dėkingi.

Pagaliau sunku pasakyti, kas atsitiktų karo atveju. Kas gi tikėto, kad bus galima du milijonus Berlyno gyventojų nuo bado išgelbėti, kai rusai paskelbė blokadą? Maskvos gengsteriai tikrai to nemanė. Jie buvo tikri, jog jie atsieks savo tikslą, būtent galės visiškai Berlyną kontroliuoti.

Na, ir kas atsitiko?

Atsitiko tikras stebuklas. Amerika, sąjungininkų padedama,

isteigė vadinamąjį "oro tiltą", — lėktuvais pradėjo ir Berlyną gabenti ne tik maistą, bet ir kitas reikmes. Ir tas "oro tiltas" veikė išties metus!

Kai Maskva pamatė, jog ji nieko negalės atsiekti, tai sutiko tartis ir blokadą atšaukti. Kitokios išeities nebuvo, nes be karo oro tiltas ji nutraukti negalėjo. Karą skelbtį ji vis dėlto neišdriso. Neišdriso nė griebtis tokių priemonių, kurios neišvengiamai būtų prie karo privedusios.

Taigi, buvo tiesiog savo rūšies stebuklas padarytas ir du milijonai Berlyno gyventojų buvo nuo bado išgelbėti. Kas gali tad pasakyti, kas atsitiktų, jei kiltų karas? Gal ir vėl būtų savo rūšies stebuklas padarytas. Gal... Kas žino?

Bet kaip ten bebūtų, vakarų Berlynas yra savo rūšies užuovėja vokiečiams. Ir jie tatali supranta bei įvertina. Štai kodėl jie ir pastatė simbolinę paminklą, išreikšdami savo dėkingumą vakariečiams. Tas paminklas kiekvienam lyg sakytų sako, kad Maskvos gengsteriai buvo pasimoję badu išmarinti du milijonus Berlyno gyventojų, bet jiems tai nepasisekė.

Hamburgas

Po 48 neįaukiai Berlyne praleistų valandų sėdome į milžinišką lėktuvą ir po valandos laiko jau buvome Hamburg'e.

Hamburgas karo metu buvo baisiai nukentėjęs. I į jį buvo atkreipti pirmieji aviacijos smūgiai. Ir reikia tiesiog stebėtis, kaip jis per kelis pokarinius metus pajėgė atsistatyti. Iš visų miestų, kuriuos mums teko matyti, Hamburgas mažiausiai beturi karo pėdsakų. Mieste nemažas judėjimas. Žmonės judrūs. Krautuvėse visko pilna. Prekių kainos palyginti nėra aukštos. Hamburg'e "coca cola" buteliukas parduodamas po 35 pfeningius (amerikoniškais pinigais tai bus 9 centai). Tiek pat reikia mokėti ir už didelį "steina" alaus. Už pusantros markės galima visai neblogai pasivalgyti.

Atrodo, lyg karo čia visai ir nebuvo. Primeną jį tik pačiame vidurmiesty pasilikę griuvėsiai. Bet ir ten plytos jau sutvarkytos ir netrukus griuvėsių vietoje sto-

POKARINĖ EUROPA APLANKIUS

(KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI)

Rašo DAN KURATIS

(Tęsinys)

Tiltas pastatytas didelėje aikštėje prie aerodromo. Jis lyg nulenktas tiesiai ir vakarus, ir Amerikos pusę. Žemai yra surašyti vardai tų, kurie žuvo, vykdydami susisiekimą "oro tiltu".

Liepos 10 d. buvo oficialus minėto paminklo atidarymas. Susirinko prie jo per 100,000 berlyniečių. Dalyvavo Amerikos ir Vokietijos valdžij pareigūnai. Atvyko ir iškilmes ir Bernard Baruch, buvęs kelių Amerikos prezidentų patarėjas.

Amerikos vyriausias atstovas savo kalboje priminė, kaip Berlyno gyventojai — seni, jauni ir vaikai — nešė akmenis "milžiniškam aerodromui įrengti, kad galėtų dideli lėktuvai nusileisti. Tai buvo labai svarbu oro tiltą vykdančiam.

Padrąsino jis Berlyno gyventojus, kad jie nenustotų vilties, nes Amerikos nusistatymo remti juos ir toliau niekas negali palaužti.

Berlyno gyventojai yra pasiryžę nepasiduoti bolševikams. Žinoma, čia kalbu apie tuos, kurie yra vakarų pusėje. Kaip žinia, miestas yra padalintas į keturias dalis. Rytų dalis yra rusų okupuota, o kitos dalys — amerikiečių, anglų ir prancūzų.

Vakariečių okupuoto Berlyno vokiečiai mato, kas dedasi sovietų daly, todėl jie rodo vis didesni pasiryžimą ir kovingumą nepasiduoti. Pagaliau ir jiems patiems teko ant savo kailio patirti sovietų okupacijos malonumus.

Ir vis dėlto, jei karas kiltų, tai greičiausiai Berlynas rusų bent laikinai būtų okupuotas. Oro tiltas nebūtų galima vokiečiams padėti. Bet kol karo nėra, tai vakarų Berlyno gyventojai nėra rusų agentų terorizuojami ir jaučiasi laisvi. Už tai jie vakariečiams yra dėkingi.

Pagaliau sunku pasakyti, kas atsitiktų karo atveju. Kas gi tikėto, kad bus galima du milijonus Berlyno gyventojų nuo bado išgelbėti, kai rusai paskelbė blokadą? Maskvos gengsteriai tikrai to nemanė. Jie buvo tikri, jog jie atsieks savo tikslą, būtent galės visiškai Berlyną kontroliuoti.

Na, ir kas atsitiko?

Atsitiko tikras stebuklas. Amerika, sąjungininkų padedama,

isteigė vadinamąjį "oro tiltą", — lėktuvais pradėjo ir Berlyną gabenti ne tik maistą, bet ir kitas reikmes. Ir tas "oro tiltas" veikė išties metus!

Kai Maskva pamatė, jog ji nieko negalės atsiekti, tai sutiko tartis ir blokadą atšaukti. Kitokios išeities nebuvo, nes be karo oro tiltas ji nutraukti negalėjo. Karą skelbtį ji vis dėlto neišdriso. Neišdriso nė griebtis tokių pri